

T.C.

DOĞU AKDENİZ KALKINMA AJANSI

2021 Yılı

Turizm Altyapısının Geliştirilmesi

Küçük Ölçekli Altyapı

Mali Destek Programı

(TZKAMU)

2021 Yılı Proje Teklif Çağrısı Başvuru Rehberi

Referans No: TR63-21-TZKAMU

Kamu Kurum ve Kuruluşları, Yerel Yönetimler, Üniversiteler (Rektörlük), Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları, Sivil Toplum Kuruluşları, Kooperatif ve Birlikler (Kar Amacı Gütmeyen)

Teklif Çağrısı İlan Tarihi

: 2 Kasım 2020

Son Başvuru Tarihi

: 16 Aralık 2020 Saat 23.59

Taahhütname için Son E-imza / Teslim Tarihi

: 23 Aralık 2020 Saat 17.00

İçindekiler

Tablolar	3
Program Künyesi	4
Tanımlar	5
Başlarken	9
2021 Yılı Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı	
1. 2021 Yılı Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı	12
1.1 Giriş, Mevcut Durum, Gerekçe	12
1.1.1 Giriş	12
1.1.2 Temel Göstergeler ile TR63 Bölgesi'nin Mevcut Durumu	13
1.1.3 Programın Gerekçesi	16
1.2 Programın Amacı ve Öncelikleri	18
1.3 Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak	18
Uygunluk Kriterleri ve Başvuru Süreci	
2. Uygunluk Kriterleri ve Başvuru Süreci	21
2.1 Uygunluk Kriterleri	21
2.1.1 Başvuru Sahibi ve Ortakların Uygunluğu	21
2.1.1.1 Başvuru Sahibinin Uygunluğu	21
2.1.1.2 Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu	24
2.1.2 Projelerin Uygunluğu (Destek Başvurusu Yapılabilecek Projeler)	25
2.1.3 Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler	29
2.1.3.1 Uygun Maliyetler	30
2.1.3.2 Uygun Olmayanlar Maliyetler	32
2.2 Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler	34
2.2.1 Başvuru Formu ve Diğer Belgeler	34
2.2.2 Başvurular Nereye ve Nasıl Yapılacak?	38
2.2.3 Başvuruların Alınması İçin Son Tarih	40
2.2.4. Daha Fazla Bilgi Almak İçin	40
Başvuruların Değerlendirilmesi ve Sonuçlandırılması	
2.3 Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi	42
2.3.1 Ön İnceleme	42
2.3.2 Teknik ve Mali Değerlendirme	45
2.4 Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi	48
2.4.1 Bildirimin İçeriği	48
2.4.2 Öngörülen Zaman Çizelgesi	48
Başarılı Bulunan Proje Sahipleri ile Sözleşme İmzalanması ve Proje Uygulama Koşulları	
2.5 Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları	50
2.5.1 Kesin Destek Tutarı	50
2.5.2 Hedeflerin Gerçekleştirilememesi	50
2.5.3 Sözleşmenin Değiştirilmesi	51
2.5.4 Raporlar	51
2.5.5 Ödemeler	52
2.5.6 Projeye Ait Kayıtlar	52
2.5.7 Denetim	52
2.5.8 Tanıtım ve Görünürlük	52
2.5.9 Satın Alma İşlemleri	53
Ekler	
EK A - Başvurumu KAYS üzerinden nasıl yapacağım?	55
EK B - Proje Düzeyi Performans Göstergeleri	59
EK C - Başvuru Esnasında Sunulacak Belgeler	60
EK D - Ortaklık Beyannamesi	62
EK E - İştirakçi Beyannamesi	63
EK F - Proje Uygulamaya İlişkin Beyanname	64

<i>EK G - Yetkilendirme Beyannamesi</i>	65
<i>EK H - Eş Finansman Taahhütnamesi</i>	66
<i>EK I - Çifte Finansman Olmadığına Dair Taahhütname</i>	67

Tablolar

<i>Tablo 1. Ülkelere Göre Turizm Gelirleri Dünya Sıralaması (Milyar \$)</i>	14
<i>Tablo 2 Yıllara Göre Turizm Gelirleri</i>	15
<i>Tablo 3 İllere Göre Ortalama Kalış Süreleri</i>	15
<i>Tablo 4 Ön İnceleme Evrak Kontrol Listesi</i>	43
<i>Tablo 5 Ön İnceleme Uygunluk Kontrolü Listesi</i>	44
<i>Tablo 6 Değerlendirme Tablosu</i>	46
<i>Tablo 7 Proje Düzeyi Performans Göstergeleri</i>	59
<i>Tablo 8 Başvuru Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler</i>	60

Program Künyesi

2021 Yılı Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı (TZKAMU) Künyesi		
Programın Amacı	TR63 Bölgesi'nde turizmin çeşitlendirilmesine ve turizm sektörünün ekonomik değerinin artırılmasına katkı sağlanmasıdır.	
Programın Öncelikleri	1. Turizm sektöründe fiziki, beşeri, teknolojik ve kurumsal altyapının iyileştirilmesi 2. Turizmin çeşitlendirilmesi ve alternatif turizm olanaklarının artırılması	
Programın Toplam Bütçesi	20.000.000 TL	
Proje Destek Tutarı	Asgari 300.000 TL	Azami 2.000.000 TL
Destek Oranı	Asgari %25	Azami %75
Proje Uygulama Süresi	Asgari 6 ay	Azami 24 ay
Başvuru Yapılabilecek Proje Sayısı	Azami 4 adet ¹	
Destek Alınabilecek Proje Sayısı	Azami 2 adet	
Proje Uygulama Yeri	Hatay, Kahramanmaraş ve Osmaniye illeri	
Uygun Başvuru Sahipleri	● Kamu Kurum ve Kuruluşları ● Yerel Yönetimler ● Üniversiteler (Rektörlük) ● Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları ● Sivil Toplum Kuruluşları ● Kooperatif ve Birlikler (Kar Amacı Gütmeyen)	
İlan Tarihi	2 Kasım 2020	
Başvurular İçin Son Başvuru Tarihi ve Saati	18 Aralık 2020 Saat 23.59	
Taahhütname için Son E-imza / Teslim Tarihi ve Saati ²	25 Aralık 2020 Saat 17.00	
Sonuçların Açıklanması İçin Öngörülen Tarih	Şubat 2021	

¹ Aynı takvim yılı içerisinde yapılacak proje teklif çağrılarında bir başvuru sahibi, ajansa tek başına en fazla dört projesi için destek başvurusunda bulunabilir ve ajans bunlardan en fazla iki tanesine mali destek sağlayabilir. Bu nedenle başvuru yapmadan önce 2020 yılı içerisinde başvuru yaptığınız ve destek almaya hak kazandığınız proje sayısını göz önünde bulundurunuz.

² Her başvuru KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması esastır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütname Başvuru Sahibi tarafından ıslak imzalı olarak elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde Ajansa teslim edilir.

Tanımlar³

Ajans

Sözleşme Makamı olarak, Programın tanıtımı, yönetimi, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi ve denetiminden sorumlu olan T.C. Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı'nı (DOĞAKA),

Alternatif Turizm

Klasik kıyı ve deniz turizmi dışında kalan turizm çeşitlerini,

AR-GE (Araştırma ve Geliştirme)

Bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dâhil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek amacı ile yapılan düzenli çalışmaları,

Ara Rapor

Sözleşmede belirtilen dönemler itibarıyla, "Proje Uygulama Rehberi'nde" belirtilen usul ve esaslara uygun olarak Yararlanıcı tarafından proje uygulama süresince hazırlanan ve sunulan raporu,

Arkeopark

Arkeolojik kazıların yapıldığı yerde arkeolojinin nasıl bir bilim olduğu, nelerle ilgilendiği, yöntemleri, arkeolojik çağlar, tarih vs. gibi konularda ziyaretçileri bilgilendiren ve aynı zamanda arkeoloji uygulamasını yerinde görmelerini sağlayan kazı alanlarının yakınında oluşturulan parkları,

Aynı Katkı

Başvuru Sahibinden, ortaklarından veya işbirliği yapılan kişi ve kuruluşlardan herhangi biri tarafından yapılacak arazi, mal, malzeme, iş gücü, makine ve ekipman katkısını,

Bağımsız Değerlendirici

Proje tekliflerini, bu rehberde belirtilen esaslara göre teknik, ekonomik, sosyal ve mali açıdan değerlendirmek üzere, alanında en az 5 yıllık uzmanlık ve tecrübe birikimi olan, yükseköğretim kurumları öğretim elemanları ile kamu kurum ve kuruluşları personelinin Ajans tarafından uygun bulunanların ilgili kurumlarca görevlendirilmesi veya Ajans tarafından diğer gerçek kişiler arasından hizmet alımı yoluyla seçilen uzmanları,

Başvuru Rehberi

Ajans tarafından başvuru sahipleri için hazırlanan, programdan yararlanabilecek gerçek ve/veya tüzel kişileri, başvuruda bulunabileceklerde aranan şartları, başvuru ve yararlanma şekil ve şartlarını, desteklenecek faaliyet alanları ve proje konularını, destekten karşılanabilecek uygun maliyetleri, seçim ve değerlendirme kriterlerini, standart başvuru belgelerini ve diğer gerekli bilgileri açıklayan rehber belgeyi,

Başvuru Sahibi

Mevcut hibe programı ya da programları kapsamında Ajanstan destek almak için müracaatta bulunan/bulunabilecek gerçek ve tüzel kişileri, (işletme/ firma/ticari unvana haiz gerçek kişi/kişi grubu)

³ "Tanımlar" kısmı bu rehberin bir parçası olup, kavramlar ile ilgili olarak buradan yararlanabilirsiniz.

Bölge Planı

Mülga Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanarak Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu tarafından onaylanan TR63 Bölge Planı 2014-2023 metni,

Dış Uzman

Değerlendirme sürecinde görev alan Bağımsız Değerlendirici ve Değerlendirme Komitesi üyelerini,

Değerlendirme Komitesi

Bağımsız değerlendiriciler tarafından gerçekleştirilen değerlendirmeler üzerinde gerekli kontrolleri yaparak ve gerekli gördüğü durumlarda bağımsız değerlendiricilerin değerlendirme yöntemi ile projeleri yeniden değerlendirerek görüş oluşturmak ve bunları raporlamak üzere yükseköğretim kurumları öğretim elemanları ile kamu kurum ve kuruluşları personelinden Ajans tarafından görevlendirilen alanında en az 7 (yedi) yıllık tecrübeye sahip, en az 5 üyeden oluşan komiteyi,

Ekoturizm

Doğayı ve kültürel kaynakları anlayarak korumayı destekleyen, düşük ziyaretçi etkisi olan ve yerel halka sosyo-ekonomik fayda sağlayan, bozulmamış doğal alanlara çevresel açıdan sorumlu seyahat ve ziyareti,

Eş Finansman

Ajans tarafından desteklenen projelerde harcanmak üzere, Başvuru Sahibi veya Ortağı tarafından sağlanması taahhüt edilen nakdi katkısı,

Faaliyet

Süresi, kapsamı ve bütçesi sınırlı, kısa ve basit şekilde düzenlenmiş nitelikli işleri,

Girişimcilik

Mal ve hizmet üretimi yapabilmek için, üretim öğelerini bir araya getirmeyi ve buna yönelik yatırım yapmayı,

Görünürlük

Projenin yürütülmesi süresi boyunca Ajans tarafından sağlanan mali destek T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın genel koordinasyonunun görünür kılınması amacıyla Proje Yürütücüsü tarafından alınan ve projenin tanıtımına yönelik tedbirleri,

İştirakçi

Desteğe konu proje veya faaliyetin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda, doğrudan fayda veya menfaat elde etmeden yararlanıcıya projenin yürütülmesinde katkıda bulunan ve ilgili başvuru belgelerinde açıkça belirtilen kar amacı güden ve/veya gütmeyen kuruluşları,

İzleme

Ajans'ın desteklediği program, proje ve faaliyetlerin öngörülen amaç ve hedeflere ulaşması amacıyla, düzenli ve sürekli olarak veri toplanması, uygulamaya ilişkin risklerin önceden tespit edilerek düzeltici ve önleyici tedbirlerin alınması, uygulama performansının takip edilmesi ve denetim faaliyetlerinin yapılabilmesine imkân verecek bilgilerin kayda geçmesini sağlamak üzere yürütülen, tarafsız yönlendirme ve takip faaliyetlerini,

KAYS (Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi)

Teklif Çağrısı kapsamında proje başvurularının elektronik ortamda alınması, değerlendirilmesi, izlenmesi ve raporlanması gibi süreçlerin tamamını kapsayan bilgi sistemini, (<http://kaysuygulama.sanayi.gov.tr>)

Kooperatif ve Birlik (Kar Amacı Gütmeyen)

Karşılıklı yardım, dayanışma ve kefalet suretiyle mesleki faaliyetleri ile ilgili ihtiyaçlarını sağlamak, ürünlerini daha iyi şartlarla değerlendirmek ve ekonomik menfaatlerini korumak amacıyla, aralarında sınırlı sorumlu, değişir sayıda ortaklı ve değişir sermayeli, kar amacı gütmeyen tüzel kişiliği haiz üretici kuruluşları ve/veya Birlikleri,

Küçük Ölçekli Altyapı Projesi

Bölgenin sosyal altyapısını iyileştirme bakımından etkisi geniş olan ve Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliğindeki sınırı geçmemek üzere toplam maliyeti başvuru rehberlerinde belirtilen altyapı projeleri,

Leasing (Finansal Kiralama)

Bir yatırım malının mülkiyeti leasing şirketinde kalarak belirlenen kiralara karşılığında kullanım hakkının kiracıya verilmesi ve sözleşmede belirtilen sözleşme süresi sonunda mülkiyetinin kiracıya geçmesini sağlayan finansman yöntemini,

Mali Destek

Desteklenecek projelerin gider bütçelerinin, belirlenecek oranlarda Ajans tarafından karşılanması amacını güden nakdi ödemeyi,

Mavi Bayrak

44 ülkede faaliyet yürüten Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı'nın (FEE), belli kriterlere sahip plaj ve marinalara verdiği ödülü,

(Plajlar için 27, marinalar için ise 22 kriter olmakla birlikte, 4 ana grupta toplanmıştır.

- Yüzme amacıyla kullanılan suyun niteliği
- Çevresel eğitim ve bilgilendirme çalışmalarının yönlendirilmesi
- Plaj düzeni ve emniyetinin sağlanması
- Çevre Yönetimi

Menfaat İlişkisi

Mali destek programı kapsamında projenin hazırlığı, değerlendirilmesi, seçimi, onayı, teknik açıdan desteklenmesi ve izlenmesi aşamalarında görev alanların görevlerinin gizliliğini veya tarafsızlığını, kendilerine, Proje Yürütücülerine ya da başkalarına maddi veya manevi yönden haksız menfaat temini bakımından etkileyebilecek her türlü durumu,

Nihai Rapor

"Proje Uygulama Rehberi'nde" öngörülen usul ve esaslara uygun olarak yararlanıcı tarafından proje uygulama süresinin sonunda sunulan raporu,

Proje

Destekten yararlanmak üzere Ajansa sunulan belli bir amaca odaklanmış, bütçesi ile bütünlük arz eden, belirli süreli ve düzenli faaliyetler bütünü,

Proje Hesabı

Mali desteğe hak kazanan Proje Yürütücüsü tarafından projeye özel olarak açılan ve eş finansman da öngören projelerde bu tutarın da dâhil olacağı proje harcamalarının tamamının karşılandığı banka hesabını,

Proje Bütçesinde Öngörülen Toplam Uygun Tutar

Sözleşmede yer verilen destek tutarına esas toplam nihai proje tutarını,

Proje Teklif Çağrısı

Ajans tarafından sağlanacak mali destek kapsamında, başvuru rehberinin kamuoyuna ilanı ve başvuru yapılmasına yönelik açık daveti,

Proje Yürütücüsü

Ajanstan destek almaya hak kazanan gerçek ve tüzel kişileri,

Restorasyon

Kültür varlıklarının korunması amaçlı onarımı, özgün işlevi ve yeni kullanımı için getirilen müdahale tekniklerini,

Sivil Toplum Kuruluşları

Resmi kurumların dışında kalan ve bunlardan bağımsız olarak çalışan, politik, sosyal, kültürel, hukuki ve çevresel amaçları doğrultusunda çalışan, üyelerini ve çalışanlarını gönüllülük usulüyle alan, kâr amacı gütmeyen ve gelirlerini bağışlar ve/veya üyelik ödemeleri ile sağlayan sendika, vakıf ve dernek gibi kuruluşları,

Sözleşme

Ajans ile Yararlanıcı arasında imzalanan, destekten yararlanma ilke ve kurallarını, ödeme usul ve esaslarını, tarafların hak ve yükümlülüklerini ve bu yükümlülüklerin ihlalinin sonuç ve müeyyidelerini düzenleyen anlaşma ve ekleri,

Taahhütname

Proje başvurusu elektronik olarak tamamlandığında, KAYS üzerinden oluşturulup e-imza ile imzalanan ya da ıslak imzalı olarak Ajansa teslim edilen belgeyi,

Tematik Müze

Belirli bir konuda ve alanda tematik düzenlemeler yaparak nesnelerin bir araya getirilip saklandığı, halka gösterilmek için sergilendiği yer veya yapıları,

TR63 Bölgesi

Kalkınmışlık düzeyi, sosyo-ekonomik göstergeler ve coğrafi konum temel alarak oluşturulan, Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansının faaliyet gösterdiği Hatay, Kahramanmaraş ve Osmaniye illerinden oluşan istatistiki bölge sınıfını,

Usulsüzlük

Proje uygulaması sırasında veya öncesinde; yanlış veya yanıltıcı bildirimde bulunmak, sahtecilik yapmak, hile ve dolanlı hareketlerde bulunmak ve Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği ile bunu tamamlayıcı nitelikte hazırlanan her türlü belge ve düzenlemede belirtilen ilke ve kurallara aykırı olarak sözleşmede değişiklik yapmak gibi sözleşme ilişkisini ihlal eden fiil ve davranışları, ifade eder.

Başlarken

Projenizin hazırlanması ve sunulmasında aşağıdaki hususlara dikkat edilmesi yararınıza olacaktır.

- Bu destek programı, **Hatay, Kahramanmaraş ve Osmaniye** illerinde turizm alanında yatırım yapacak kar amacı gütmeyen kurum ve kuruluşlar yöneliktir.
- Başvuru konunuzun; Programın Amacı, Öncelikleri veya Örnek Konular başlıklarından **en az birisi kapsamında** olduğundan emin olunuz.
- “Başvuru Sahiplerinin Uygunluğu” başlığı altında yer alan Başvuru Sahibinin ve Proje Ortağının/Ortaklarının sahip olması gereken nitelikleri ve kesinlikle içinde bulunmaması gereken halleri dikkatlice okuyunuz.
- Başvuru konunuzun; TKDK destekleri, Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkındaki Karar ile sağlanan destekler, Tarım ve Orman Bakanlığı destekleri ve diğer ulusal ve uluslararası destek programları tarafından desteklenip desteklenmediğini kontrol etmeniz gerekmektedir. Rehber içerisindeki notlarda ve Ajans internet sitesindeki ek belgelerde (Çifte Finansman Olmadığına Dair Taahhütname) belirtilen destek yasaklarını göz önünde bulundurunuz. Aynı yatırım kalemleri için birden fazla fon kaynağından destek alamayacağınızı unutmayınız.
- Projenizi Rehber alt başlıklarında ve **Program Künyesinde belirtilen limitler dâhilinde** (Asgari-Azami Destek Tutarları, Asgari-Azami Destek Oranları, Proje Uygulama Süresi ve Bütçe Kalemleri için belirtilen kısıtlar) hazırlayınız.
- **Proje başvuruları KAYS Programı (<http://kaysuygulama.sanayi.gov.tr>) üzerinden alınacaktır.** Bu nedenle başvuru sahiplerinin internet üzerinden sisteme kayıt olmaları ve projelerini KAYS üzerinden hazırlamaları gerekmektedir.
- Proje başvurusunda projenin esaslı maliyet kalemleri ile tek tedarikçiden temin edilebilecek çok sayıda alt kalemden oluşan maliyet kalemleri için Teknik Şartname/Şartnameler ve **her bir Teknik Şartname için en az bir adet Proforma Fatura** sunulması gerektiğini göz önünde bulundurunuz.
- Bu program kapsamında Ajans destekleri **KDV dahil tutarlar** üzerinden olacaktır. **KAYS üzerinden bütçeyi hazırlarken KDV dahil** tutarları yazmayı ve **hazırlayacağınız Proforma Faturaları KDV dahil almayı** unutmayınız.
- Başvuru belgelerinize, “Başvuru Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler” başlığında yer alan dokümanları ekleyiniz. (Destekleyici Belgelerin tam ve doğru sunulması değerlendirme aşamasında Başvuru Sahibinin lehine olacaktır.)
- Başvuruların proje teklif çağrısı ilanında belirtilen son başvuru tarih ve saatine kadar sistem üzerinden tamamlanması başvurunun tamamlandığı anlamına gelmemektedir. **Her başvuru KAYS üzerinden üretilen Taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır.**

- **Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması esastır.** Taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, Taahhütname Başvuru Sahibi tarafından ıslak imzalı olarak elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde Ajansa teslim edilmelidir. Zamanında yapılmayan proje başvuruları için mazeret kabul edilmez ve bu projeler değerlendirmeye alınmadan reddedilir.
- Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansının (DOĞAKA), proje hazırlama ve uygulama konusunda danışmanlık hizmeti sağlayan firma ve kişilerle bir bağı yoktur. Bu konuda Ajans ile bağına referans gösteren kişi ve firmalara itibar etmeyiniz.
- **Projede yer alan kamu görevlilerinin maaşı eş finansman olarak gösterilebilmektedir.** Ancak bütçede, insan kaynakları ve seyahat başlıklarının toplamı için tahsis edilebilecek toplam tutar projenin toplam uygun maliyetlerinin **%10'unu** aşamaz.
- Proje Teklif Çağrısı, zorunlu hallerde Ajans tarafından desteklenecek proje listesi ilan edilmeden önce iptal edilebilir. Bu durumda Ajanstan herhangi bir hak ve tazminat talebinde bulunulamaz.
- Program Rehberindeki renklendirme şu konu dağılımına göre yapılmıştır;

Programın Gerekçesi ve Tanıtımı

Uygunluk Kriterleri ve Başvuru Süreci

Başvuruların Değerlendirilmesi ve Sonuçlandırılması

Başarılı Bulunan Proje Sahipleri ile Sözleşme İmzalanması ve Proje Uygulama Koşulları

2021 Yılı

Turizm Altyapısının Geliştirilmesi

**Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı
(TZKAMU)**

1.1 Giriş, Mevcut Durum, Gerekçe

1.1.1 Giriş

DOĞAKA, Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanuna dayanılarak, mülga Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda Hatay, Kahramanmaraş ve Osmaniye illerini kapsayan TR63 Bölgesi'nde 25 Temmuz 2009 tarihinde kurulmuştur.

Ajansımız Bölgede uygulayacağı mali ve teknik destek programlarıyla kişi, kurum ve kuruluşların eş finansmana dayalı ortak proje üretme kültürü ve yeteneği geliştirmeye devam etmektedir. Bu sayede, farklı tarafların mevcut kaynaklarını öncelikli projelerde yoğunlaştırması ve bu projeleri kısa sürede hayata geçirebilmelerinin sağlanması hedeflenmektedir.

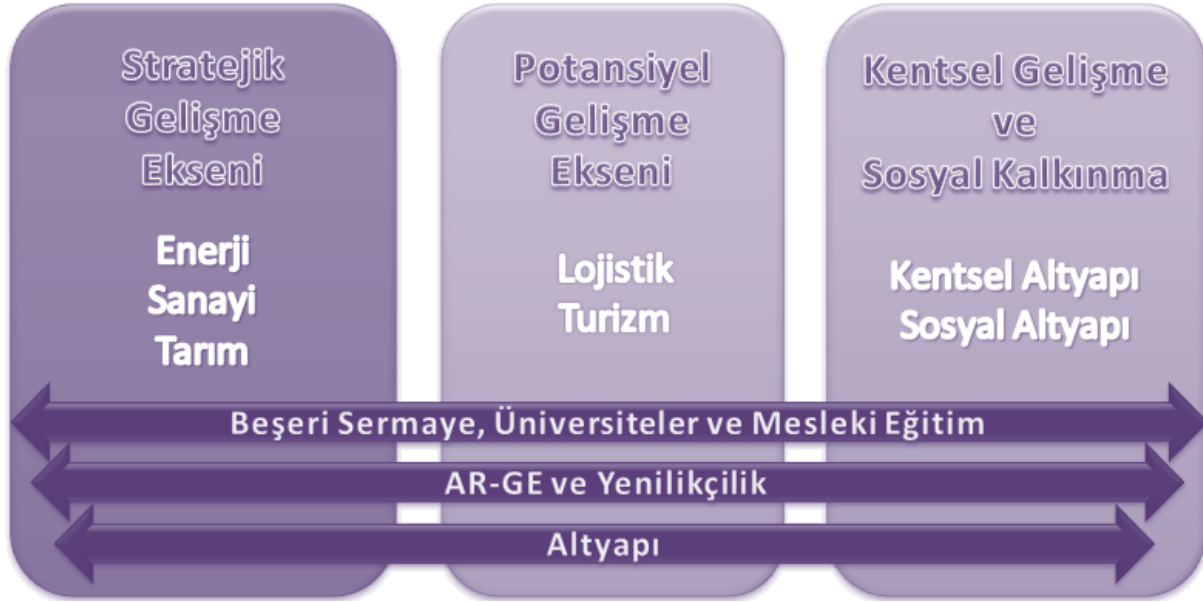
DOĞAKA'nın, Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 184. maddesinde belirtilen ve "Kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle, ulusal kalkınma plânı ve programlarda öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu olarak, bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak" olarak belirlenen temel görev ve sorumlulukları doğrultusunda; Hatay, Kahramanmaraş ve Osmaniye illerinden oluşan faaliyet alanında bu temel görevi icra etmek üzere TR63 Bölge Planı 2014-2023 metni tamamlanmıştır. Söz konusu plan, sırasıyla mülga Kalkınma Bakanlığı'nın ve Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu'nun uygun görüş ve onaylarının ardından yürürlüğe girmiştir.

"Nitelikli insan kaynağı ve gelişmiş altyapı olanakları ile rekabet gücü ve yaşam kalitesi yüksek bölge"

vizyonu ve bu vizyona ulaşmak için ulusal ve uluslararası hedeflerin dikkate alındığı TR63 Bölge Planı (2014-2023)

- Enerji üretim kapasitesinin artırılması,
- Sanayide rekabet gücünün geliştirilmesi,
- Tarımda yapısal dönüşümün sağlanması ve kırsal kalkınma,
- Lojistik sektörünün geliştirilmesi,
- Turizm potansiyelinin ekonomiye kazandırılması,
- Kentsel altyapının iyileştirilmesi,
- Sosyal altyapının iyileştirilmesi

gelişme eksenlerinden oluşmaktadır.

Uygulanacak destek programları için de temel referans kaynağı olan Bölge Planı metninde, Temel Gelişme Eksenlerinin Ortak paydası olarak “Beşeri Sermaye, Üniversiteler ve Mesleki Eğitim”, “AR-GE ve Yenilikçilik” ve “Altyapı” Yatay Gelişme Eksenleri belirlenmiş olup, söz konusu alanlar Temel Gelişme Eksenlerinin özellikle sorunlarına ve ihtiyaçlarına tedbir almak üzere oluşturulmuştur. Yukarıda yer alan tüm gelişme eksenlerinin odağında ise ekonomik ve sosyal kalınmayı sağlayarak TR63 Bölgesi’ni yaşam kalitesi yüksek bölgeler arasında yer almasını; bu sayede ülkemizi refaha ulaştırmış toplumlar arasına girmesini sağlama hedefi bulunmaktadır.

1.1.2 Temel Göstergeler ile Turizm Sektörünün Mevcut Durumu

Geçtiğimiz çeyrek yüzyıl boyunca etkisini her alanda hissettiren küreselleşme olgusu turizm sektörünün dinamiklerini de yeniden biçimlendirmektedir. Dünya ekonomisinde Çin, Hindistan, Rusya, Brezilya, Kore ve Türkiye gibi yeni güçlerin ortaya çıkışı, dünya turizm piyasalarını hem arz hem de talep yönüyle etkilemektedir. Söz konusu ülkeler bir yandan turizm faaliyetlerinden aldıkları payı artırırken diğer yandan bu ülkelerde hızla gelişen orta sınıf ise küresel ve bölgesel turizm talebinin artışında önemli roller oynamaktadır. Ucuz ve hızlı ulaşım araçlarının gelişip yaygınlaşması ve bilgi iletişim teknolojilerindeki (BİT) ilerlemeler turizm faaliyetlerini küresel bir pazara dönüştürmüştür. Böylelikle turizm sektörü, bir yandan yeni iş ve katma değer fırsatlarının diğer yandan da hızla kızışan küresel bir rekabetin sahnesi haline gelmiştir.

Turizmin iş hacmi; petrol ihracatı, yiyecek ürünleri veya otomotiv sektörünün hacmine eşit veya bazı durumlarda bunları aşmaktadır. Turizm uluslararası ticarete en belirleyici oyunculardan biri haline gelmiştir ve birçok gelişmekte olan ülke için ana gelir kaynaklarından biri konumundadır. Turizm sektöründeki bu büyümede, turizmde çeşitlenme ve destinasyonlar arası rekabetin birlikte hareketinin yarattığı sinerjinin etkisi büyüktür. Başta konaklama, ulaştırma, seyahat acentacılığı ve tur operatörlüğü, yiyecek-içecek işletmeciliği ile eğlence hizmetleri alt dalları olmak üzere ülke, bölge, şehir ve alt destinasyonların istihdamının artırılmasına ve yerel ekonomilerin canlanmasına önemli düzeyde olumlu etki etmektedir.

Turizm artık sadece gelişmiş ülkeler için değil gelişmekte olan ülkeler için de ekonominin önemli gelir kaynaklarından birisi haline gelmiştir. Artan refahın ve büyümenin yansıması olarak daha çok kişinin seyahatini

de beraberinde getirmektedir. Günümüzde turizm kalkınma ile doğrudan ilişkilidir ve günden güne sayıları artan yeni destinasyonları kapsamaktadır. Bu doğrultuda Türkiye'nin de turizm sektöründe Dünyadaki yeri ve önemi artmaktadır. Dünya Turizm Örgütü 2018 yılı verilerine göre Türkiye, ülkelere göre turizm gelirleri Dünya sıralamasında 15. sırada, ülkelere göre gelen turist sayısında ise Dünya sıralamasında 6. yer alarak birçok ülkeyi geride bırakmıştır.

Tablo 1. Ülkeler Göre Turizm Gelirleri Dünya Sıralaması (Milyar \$)

Sıra	Ülkeler	2018	2017	2016	2015
1	A.B.D	214,5	210,7	206,9	206,9
2	İspanya	81,5	68,1	60,5	56,6
3	Fransa	65,5	60,7	54,5	58,3
4	Tayland	63,0	57,5	48,8	44,9
5	İngiltere	51,9	49,0	47,9	50,2
6	İtalya	49,3	44,2	40,2	39,4
7	Avustralya	45,0	41,7	37,0	34,2
8	Almanya	43,0	39,8	37,5	36,9
9	Japonya	42,1	34,1	30,7	25,0
10	Macao	40,5	35,6	30,4	31,0
15	Türkiye	25,2	22,5	18,7	26,6

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

Türkiye'nin turizm kaynakları güçlü maddi ve beşeri unsurlara dayanmaktadır. Ülkemizin tarihi derinliği, kültürel mirası ve doğal zenginlikleri ciddi bir birikime ve çeşitliliğe sahiptir. Ülkemizin turizm varlıkları potansiyelinin daha iyi değerlendirilebilmesi amacı ile son otuz yıl boyunca turizm yatırım ve girişimlerine sağlanan yoğun kamusal destek programı sonucunda turizm sektörü, gerek ulusal gerekse uluslararası seviyede başat bir ekonomik sektör ve önemli bir sosyal değer haline gelmiştir.

Türk turizminin ekonomik değeri yalnızca hızlı gelişme gösteren bir sektör olmasında yatmamakta, turizm faaliyetleri aynı zamanda döviz açlığı çeken Türk ekonomisine hatırı sayılır bir yabancı para girişi sağlamaktadır. Özellikle sermaye çıkışları ile karakterize edilen kriz yıllarında (Örneğin 2001), turizm sektörünün ekonomiye kazandırdığı döviz varlıkları, finansal ve makroekonomik istikrarın sağlanmasına ve yeniden toparlanma hamlelerine dolaylı veya doğrudan kanallarla büyük katkılar sağlamaktadır. Her ne kadar dış ticaret açığını bütünüyle kapamaya yetmese de, turizm gelirleri gerek sermaye hareketlerinden gerekse döviz kuru dalgalanmalarından kaynaklanabilecek makro-ekonomik şoklara karşı Türk ekonomisine belirli bir dayanıklılık kazandırmaktadır.

Tablo 2. Yıllara Göre Turizm Gelirleri

Yıllar	Turizm Geliri (\$)	Ziyaretçi Sayısı	Kişi Başı Ortalama Harcama (\$)	Ortalama Kalış Süresi
2010	24.930.996	28.632.204	755	3,30
2011	28.115.694	31.456.076	778	3,17
2012	29.007.003	31.782.832	795	3,35
2013	32.308.991	34.910.098	824	3,20
2014	34.305.904	36.837.900	828	3,18
2015	31.464.777	36.244.632	756	3,09
2016	22.107.440	25.352.213	705	3,05
2017	26.283.656	32.410.034	681	2,70
2018	29.512.926	39.566.327	647	2,87
2019	34.520.332	45.058.286	666	2,84

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı - TURSAB

Yıllara göre turizm gelirleri ve konaklama süreleri incelendiğinde genel olarak artış gösterdiği görülmekle beraber 2016-2017 yıllarında ciddi düşüş yaşanmıştır. Bu duruma ülkenin genel koşulları ve Dünya’da yaşanan genel güvenlik sebeplerinin neden olduğu düşünülmektedir. Ancak son dönemde yapılan yatırımlar ve tanıtım çalışmaları ile yeniden yükselişe geçmiştir. Yapılması planlanan yeni yatırımlar ile bu rakamın daha da artması beklenmektedir.

TR63 Bölgesi’nde de turizm sektörü önemli gelir kaynaklarından biridir. Özellikle Hatay ve Kahramanmaraş’ın tarihi ve kültürel yapısı, dini turizm konusundaki sembol turizm değerleri, Hatay’ın UNESCO tarafından koruma altına alınan Gastronomi turizmi ve deniz turizmi bölgenin öne çıkan turizm alanlarıdır.

Tablo 3 İllere Göre Ortalama Kalış Süreleri (2019)

	Tesise Geliş Sayısı	Geceleme	Ortalama Kalış Süresi	Doluluk Oranı (%)
TÜRKİYE	56.114.377	159.148.984	2,84	58,90
Hatay	410.165	637.831	1,56	36,27
Kahramanmaraş	220.065	368.602	1,67	27,91
Osmaniye	31.763	45.602	1,44	26,34

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

Bölgenin turizm potansiyelini değerlendirilebilmek için tesise geliş sayıları, geceleme ve ortalama kalış süresi göstergeleri referans alınmıştır. Bu çerçevede Hatay’ın öne çıktığı ancak ortalama kalış süresinin düşük olduğu anlaşılmıştır.

1.1.3 Programın Gerekçesi

2021 Yılı Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı'nın temel amacı, bölgedeki turizm altyapısını geliştirerek bu sektörden elde edilen gelirlerin ve ekonomik ve sosyal kalkınmanın gelişmesine katkı sağlamaktır.

On Birinci Kalkınma Planı'nda turizm sektörü öncelikli gelişme alanları içerisinde sayılarak uygulanacak politika ve tedbirler ile sektörün ekonomik ve sosyal kalkınmaya katkı sağlamasının ve destinasyon odaklı anlayış çerçevesinde sektörde dönüşümün gerçekleştirilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir. Türkiye Turizm Stratejisi (2023) ve Eylem Planında (2007-2013), raporun bütüncül politika, strateji ve uygulamaya yönelik yaklaşımlar içerdiği ifade edilerek yönetişimin kritik rolüne değinilmiş, destinasyon yönetimi anlayışının geliştirilmesine yönelik politika ve stratejilere yer verilmiş ve turizm konseylerinin altyapısının oluşturulacağı ifade edilmiştir. Turizm sektöründe rekabet avantajı sağlamak ve mevcut eğilimler doğrultusunda, her iki strateji belgesinde de destinasyon yönetimi politikaları ön plana çıkarılmıştır. Türkiye'nin hızla büyüyen küresel turizm piyasasından daha fazla pay alabilmesi için tesis, altyapı, finansman gibi eksikleri gidermeye yönelik girdi odaklı bir politika yerine, yerel kaynakları ve ürünleri piyasa talebiyle rekabetçi bir şekilde buluşturacak, ziyaretçi ile yerel halkın memnuniyetini bir arada sağlayacak, ekonomik gelişmeyi sosyal ve çevresel sürdürülebilirlikle paralel yürütebilecek, farklı kurum ve paydaşları harekete geçirerek yatırımları ve faaliyetleri bu amaçlara yönlendirebilecek yönetim anlayışı odaklı bir politika gerekli olduğu ifade edilmiştir.

Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi'nde (BGUS 2014-2023), bölgelerin rekabet gücünün artırılmasında imalat sanayi yanında turizm gibi hizmet sektörlerinin de kalkınma yönünde harekete geçirilmesinin önemi vurgulanmıştır. Strateji metninde yerel potansiyelin değerlendirilerek rekabet gücünün artırılmasının önemi belirtilerek turizm sektörünün çeşitlendirilmesinin ve farklı bölgelerdeki potansiyellerin değerlendirilmesinin bölgesel gelişme açısından önemli fırsatlar sunacağı ifade edilmiştir. Ülke genelinde turizmin coğrafi bakımdan ve tür bakımından çeşitlendirilmesinde bölgesel çekim merkezlerinin doğal ve kültürel özellikleri temel alınarak, bu şehirlerde kültür, inanç, gastronomi, doğa ve kış turizmi gibi turizm çeşitlerinin geliştirileceği ve turizmi çeşitlendirici yatırımlara özel teşvik tedbirleri uygulanacağı belirtilmiştir.

Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan **TR63 Bölge Planında (2014-2023)** Hatay, Kahramanmaraş ve Osmaniye illerinin turizm sektöründe sahip olduğu değerler ulusal öncelik ve stratejiler doğrultusunda tür ve mekân bazında incelenmiş ve bölgesel kalkınmada kaynak çeşitliliği oluşturması bakımından turizm potansiyelinin ekonomiye kazandırılması, Bölge Planı gelişme eksenleri arasında yer almıştır. Turizm gelişme ekseninin temel amacı TR63 Bölgesi'nin alternatif turizm kaynakları ile sağlık, inanç, kültür ve gastronomi turizminde markalaşmasını sağlamak ve doğa ve kruvaziyer turizmi ile bölgenin turizm potansiyelini geliştirmek olarak belirlenmiştir. Bu amaca yönelik olarak TR63 Bölgesi'nin termal turizm kaynakları ile sağlık turizminde marka haline getirilmesi, inanç ve kültür turizmi altyapısının iyileştirilmesi, gastronomi turizminin geliştirilmesi alternatif turizm çeşitliliğinin sağlanması ve deniz ve doğal su kaynaklarının turizm sektöründeki payının artırılması ana hedefler arasında yer almıştır.

Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye Turizm Master Planlarında, il ve ilçe özelinde turizm gelişim alanları ve stratejileri belirlenmiş ve turizm altyapısının geliştirilmesi ile turizm faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi hususları önceliklendirilmiştir.

Ulusal Plan ve Programlar ve Bölge Planı doğrultusunda TR63 Bölgesi ekonomisinde turizm geliri ile turizmden elde edilen katma değerinin artırılması ve bölgede bütünsel turizm yönetiminin sağlanması amacıyla

Destinasyon Yönetimi Odaklı Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı TR63 Bölgesi'nde paydaşlar arasında işbirliği ve koordinasyonun ve turizm ürünlerinin geliştirilmesi; Turizm sektöründe fiziki, teknolojik ve kurumsal altyapının iyileştirilmesi; Turizm sektöründe insan kaynakları kapasitesinin geliştirilmesi ve TR63 Bölgesinde turizm varlıklarının bütünsel bir yaklaşımla tanıtılması hedeflenmektedir.

TR63 Bölgesi, tarihin en eski dönemlerinden bu yana yerleşim yeri vasfını koruması ve farklı medeniyetlere ev sahipliği yapması sebebiyle zengin tarih, kültür ve inanç turizm varlıklarına sahiptir. Bölgenin bir diğer özelliği ise kendine has kültürü ile gastronomi turizminin geliştirilmesine uygun çeşitliliğin bulunmaktadır. Bununla birlikte Toros ve Amanos Dağları, su kaynakları ve yaylaları ile zengin ekolojik kaynaklara sahip TR63 Bölgesi, su sporları, dalış turizmi, doğa sporları ve yaylacılık faaliyetlerine yönelik zengin potansiyele sahiptir.

Bölge Planı'nda ve il ölçeğinde hazırlanan turizm master planlarında yer alan ve yukarıda ifade edilen turizm çeşitliliği ve potansiyeline rağmen, altyapı eksiklikleri, turistlere yönelik hizmet sunumundaki yetersizlikler, turizm varlıklarının yeterince tanıtılamaması, tanıtım araçlarının yetersizliği ve çevre düzenlemelerindeki eksiklikler gibi sorunlar sebebiyle Bölgenin turizm sektöründen aldığı pay düşük kalmaktadır. Bu doğrultuda DOĞAKA, 2011, 2015, 2018 ve 2019 yıllarında Bölgedeki tarihi ve kültürel yapının korunup turizme kazandırılması, alternatif turizm potansiyelinin harekete geçirilerek turizmin çeşitlendirilmesi, bölge illerinin belirli turizm rotalarında markalaştırılması, bölgeye gelen turist sayısının ve konaklama sürelerinin artırılarak bölgenin kültür ve turizm açısından cazibe merkezi haline dönüştürülmesine ve sembol turizm değerlerinin altyapı yatırımları ile turizme kazandırılmasına katkı sağlanması amacıyla kar amacı gütmeyene kurum ve kuruluşlara yönelik Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programlarını uygulamıştır. Programlar kapsamında desteklenen projelerle TR63 Bölgesi'nde turizm faaliyetlerinin çeşitlendirilmesine, alternatif turizm olanaklarının geliştirilmesine ve turizm faaliyetlerinin yılın sadece belirli dönemlerinden ziyade yıl boyuna yayılmasına yönelik altyapı yatırımları gerçekleştirilmiştir.

Bu programlar kapsamında yürütülen projelerle TR63 Bölgesi'nde; Hatay Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Müzesi, Hatay Tarım Müzesi, Oyuncak Müzesi, Afşin Eshab-ı Kehf, Kahramanmaraş Kent Müzesi, Osmaniye Kent Müzesi Kadirli Kent Müzesi, Vakıflıköy Müzesi gibi tematik müzeler ve kent müzeleri yapımları gerçekleştirilmiş, Kahramanmaraş Dedeoğlu Konağı, Osmaniye Konağı, Kahramanmaraş Tarihi Saraçhane Çarşısı, Kahramanmaraş Tarihi Bakırcılar Çarşısı, Hatay Vakıflı Köyü Tarihi Vakıf Evi, Samandağ Hızır Makamı Çevre Düzenlemesi gibi tescilli tarihi yapıların restorasyon ve çevre düzenleme çalışmalarını içeren projeler ile Uluçınar Su Sporları Merkezi, Arsuz Gül Plajı, Kahramanmaraş Doğa Sporları Merkezi projeleri tamamlanarak bu yapılar ekonomik faaliyetlerle işletilmeye başlanmıştır. Bunlarla beraber, Madenli Su Sporları Merkezi, Hatay Mutfak Sanatları Merkezi, Kahramanmaraş Gastronomi Merkezi, Düldül Dağı ve Başkonuş Ekoturizm Projesi faaliyetleri devam etmekte olan projeler arasındadır.

Bununla beraber, EXPO 2021'e "Medeniyetler Bahçesi" temasıyla Hatay; EXPO 2023'e "Doğa Dostu Şehir ve Duyarlılık" temasıyla Kahramanmaraş ev sahipliği yapacaktır. EXPO 2021 için Hatay'ın Antakya, Defne ve İskenderun ilçelerinde; EXPO 2023 için ise Kahramanmaraş'ın Onikişubat ilçesinde organizasyona özel alanlar oluşturulmaktadır ve söz konusu organizasyonlara ulusal ve uluslararası pek çok ziyaretçinin katılım sağlaması beklenmektedir. 2021 Yılı Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı, EXPO hazırlıkları sürecindeki TR63 Bölgesi illerinin turizm altyapılarını iyileştirerek, organizasyonlara hazır hale gelmesine katkı sağlayacaktır.

2011, 2015, 2018 ve 2019 Yılları Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programları kapsamında yürütülen altyapı projeleri ile bölgenin doğal, tarihi ve kültürel dokusunun korunup iyileştirilmesi,

yeni turizm kaynaklarının kullanılması ve turizm alanındaki zengin potansiyelin ekonomiye kazandırılmasına yönelik kazanımların elde edildiği değerlendirilmektedir. Bu bağlamda dünyada ve Türkiye’de klasik deniz turizminin yanı sıra alternatif turizm faaliyetlerinin artan önemi; TR63 Bölgesi’nin alternatif turizm faaliyetlerindeki zengin potansiyeli; artan turist ilgisi; mevcut turistik yapıların altyapı eksiklikleri; Hatay’ın UNESCO tarafından Gastronomi Şehri olarak ilan edilmesi; EXPO 2021’in Hatay, EXPO 2023’ün Kahramanmaraş ilinde gerçekleştirilecek olması; küresel ölçekli COVID-19 salgını nedeni ile en fazla zarar gören sektörlerden birinin turizm olması ve geçmiş yıllardaki bütçe kısıtından dolayı uygulanamayan projeler göz önüne alınarak 2020 yılında Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı yeniden ilan edilecektir.

1.2 Programın Amacı ve Öncelikleri

TR63 Bölgesi’nde belirlenen stratejik turizm değerlerine yönelik yapılacak yatırımlarla Bölgenin turizm sektörünün ekonomik değerinin artırılmasına katkı sağlamak amacı ile “2021 Yılı Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı” tasarlanmıştır. Buna göre TR63 Bölge Planı 2014-2023 ve il turizm master planlarında yer alan turizm stratejileri doğrultusunda kültür, inanç, deniz, sağlık ve doğa turizmüne yönelik yatırımlar desteklenecektir.

Öncelik 1 kapsamında mevcut tarihi, kültürel ve turistik değerlerin, çevre düzenlemelerinin yapılması, erişilebilirliklerinin artırılması ve bölgeye gelen turistlere yönelik bilgilendirme ve rehberlik hizmeti altyapısının geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Böylelikle bölgedeki mevcut turizm değerleri modernize edilerek turizm faaliyetlerinden daha yüksek katma değer elde edilecektir.

Öncelik 2 kapsamında gerek Bölge Planında gerekse il ölçeğinde hazırlanan turizm master planlarında belirtildiği üzere turizmin farklı alanlarında önemli bir potansiyele sahip bölgede, bu potansiyelin ekonomiye kazandırılması amacıyla kültür, doğa, gastronomi, inanç, su sporları ve sağlık turizmi gibi alanlarda yeni yatırımlar ile turizm faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi ve rotaların oluşturulması hedeflenmektedir.

Program kapsamında sunulan proje başvurularının yukarıda belirtilen programın amacı ve/veya en az bir önceliği ile ilgili olması gerekmektedir. Program kapsamında doğal, tarihi ve kültürel mirasın değerlendirilmesine yönelik projeler sonucunda kazanılacak alanların/tesislerin özel sektör tarafından işletilmesine önem verilmektedir. Bu çerçevede kamu işletmeciliğine dayalı konaklama, lokal, restoran işletmesi v.b. faaliyetlere yönelik projeler desteklenmeyecektir.

1.3 Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak

Bu program kapsamında desteklenecek projeler için tahsis edilen toplam **Program Bütçe Tutarı 20.000.000 TL**’dir. Bu tutar kesin olmayıp, 2021 yılı için Ajansa transfer edilecek kaynağa, sunulan projelerin sayısına ve niteliğine bağlı olarak farklılık gösterebilir. DOĞAKA, bu program için ayırdığı kaynakları revize etme, kısmen veya tamamen kullandırmama hakkını saklı tutar.

Ajans tarafından sağlanacak **Proje Destek Tutarı KDV dâhil** düzenlenecek bütçe üzerinden, aşağıda belirtilen limitler dâhilinde olacaktır.

Asgari Proje Bütçesi (KDV Dahil): 300.000 TL
Azami Proje Bütçesi (KDV Dahil): 2.000.000 TL

Ajansın sağlamayı taahhüt ettiği proje destek alt ve üst limitleri, **Proje Bütçe Tutarını göstermez. Toplam proje bütçe tutarı, Başvuru Sahibinin sağlayacağı finansman ile beraber** oluşur.

Hiçbir destek, projenin toplam uygun maliyetinin, yani program kapsamında destek verilecek harcama tutarının **%25'inden az ve %75'inden fazla** olamaz. Bu değerlerin dışında kalan destek taleplerini içeren proje başvuruları KAYS üzerinden tamamlanamayacaktır. Bütçenin kalan tutarı, sözleşmeyi imzalayan taraf olması sebebiyle, Başvuru Sahibi tarafından eş finansman olarak karşılanmalıdır. Başvuru Sahibinin, proje eş finansmanını, proje Ortaklarından, İştirakçilerden ve/veya üçüncü taraflardan sağlayacağı nakdi katkılar ile karşılayabilmesi mümkündür. Eş finansman, proje kapsamında alınan ekipmanlar rehin gösterilmemek şartıyla kredi kuruluşlarından kredi olarak sağlanabilir. **Aynı katkılar ise eş finansman olarak kabul edilmez.** Her halükarda, sözleşmeyi imzalayan taraf olması sebebiyle, eş finansman yükümlülüğü yararlanıcının kendi taahhüdü hükmünde olup, yerine getirilmemesi durumunda yararlanıcı bizzat sorumlu olacaktır.

Başvuru Sahibi KAYS üzerinden proje başvurusunu gerçekleştirirken, bu rehber ekinde, KAYS'ta veya Ajans web sitesinde yer alan Eş Finansman Taahhütnamesi'nin bir örneğini doldurur ve bu taahhütnameyi KAYS'a yükler.

Uygunluk Kriterleri ve Başvuru Süreci

Bu bölümde; **“2021 Yılı Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı” çerçevesinde finanse edilen projelerin sunulması, seçilmesi ve uygulanması ile ilgili kurallar;**

- Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği
- Destek Yönetim Kılavuzu
- Proje Uygulama Rehberi

hükümlerine uygun olarak açıklanmaktadır. **Başvuru sahipleri başvuruda bulundukları andan itibaren bu Yönetmelik hükümlerini ve bu rehberlerde yer alan bütün hususları okumuş, anlamış ve kabul etmiş sayılırlar.**

Proje teklif çağrısı zorunlu hallerde, Yönetim Kurulunun onayını almak şartıyla Ajans tarafından **desteklenecek proje listesi ilan edilmeden önce** iptal edilebilir. Bu durumda, Ajanstan herhangi bir hak ve tazminat talebinde bulunulamaz.

Destek için başvurusu yapılan projeler Ajans tarafından her zaman eğitim amaçlı olarak ve sahibinin ayrıca muvafakati aranmaksızın kullanılabilir. Böyle bir durumda projede yer alan gerçek ve tüzel kişilere ait şahsi bilgiler ve mesleki sır niteliğindeki bilgiler ifşa edilmeyecektir.

2.1 Uygunluk Kriterleri

Destek sağlanabilecek projelere yönelik **3 temel uygunluk kriteri** söz konusudur. Bunlar bu bölümde sıralandığı hali ile **Başvuru Sahibi ve Ortaklarının Uygunluğu, Projelerin Uygunluğu ve Maliyetlerin Uygunluğu**dur.

2.1.1 Başvuru Sahibi ve Ortakların Uygunluğu

2.1.1.1 Başvuru Sahibinin Uygunluğu

Bu programa;

- Kamu Kurum ve Kuruluşları
- Yerel Yönetimler
- Üniversiteler (Rektörlük)
- Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları
- Sivil Toplum Kuruluşları
- Kooperatif ve Birlikler (5 yıl süreyle kar dağıtımı yapmayacağına ilişkin ana sözleşme değişikliği yapmış olanlar)

başvuru yapabilir.

Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanunun 19. Maddesinin (d) ve (e) bendi kapsamında belirtilen Ajans katkı payları ve bunlarla ilgili diğer mali yükümlülüklerini, sözleşme imzalanma tarihi itibarıyla yerine getirmeyen Belediyeler, İl Özel İdareleri ile Ticaret ve Sanayi Odaları "Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği" uyarınca, DOĞAKA'dan destek alamazlar. Bu sebeple ödenmesi gereken Ajans katkı paylarının tamamının mali destek almaya hak kazanılması halinde sözleşme imzalanana kadar ödenmiş olması gerekir."

(1) Başvuru sahipleri destek almaya hak kazanabilmek için *başvuru tarihi itibarıyla aşağıda belirtilen koşulların tümüne uymalıdır:*

- Kar amacı gütmeyen kurum veya kuruluş olması,
- Merkez ya da yasal şubesi TR63 Bölgesi'ne kayıtlı olan ve belirtilen ilçelere yatırım yapacak **Sivil Toplum Kuruluşu, Kooperatif ve Birliklerin, 01.01.2020 tarihinden önce** TR63 Düzey 2 bölgesinde kurulmuş, tescil edilmiş ve faaliyette olması
- Merkez ya da yasal şubesi TR63 Bölgesi dışında olan ve belirtilen ilçelere yatırım yapacak **Sivil Toplum Kuruluşu, Kooperatif ve Birliklerin ise, 01.01.2020 tarihinden önce** kurulmuş, tescil edilmiş ve TR63 Bölgesi'nde programın son başvuru tarihi itibarı ile yasal şubesini kaydettirmiş olması
- Ajansın faaliyet gösterdiği TR63 Düzey 2 Bölgesinde (Hatay, Kahramanmaraş ve Osmaniye) kayıtlı olmaları veya merkezlerinin ya da yasal şubelerinin bu bölgelerde bulunması,
- Proje faaliyetlerinin proje sunan kurum/kuruluşun görev ve yetki alanı içerisinde bulunması,
- Projenin hazırlığından ve yönetiminden (eğer varsa ortakları ile birlikte) doğrudan sorumlu olması, aracı olarak hareket etmemesi,
- Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nde öngörülen proje hesabını kendi adına açma, bu hesaba para aktarma ve bu hesaptan para harcama yapma ehliyetine sahip olması,
- Proje kapsamında inşa edilecek ya da geliştirilecek yapı ve/veya projenin uygulanacağı yapıya/işyerine/işletmeye vb. ilişkin, ya Başvuru Sahibinin kanuni sahibi ve işletmecisi olması ya da program ilan tarihinden sonraki **5 yılı kapsayacak kira kontratı/protokol vb.** sunması ve kiralanın yapılar için yapı değiştirme konusunda mülk sahibinin muvafakatinin olması ve tüm potansiyel kullanıcılara, altyapıya eşit şartlarda erişim sağlamayı garanti etmesi

(2) Ayrıca, *aşağıdaki halleri taşıyan başvuru sahipleri ve proje Ortakları Ajanstan mali destek alamazlar:*

- a) İflas etmişler veya tasfiye halinde bulunan ve bu durumları nedeniyle işleri kayyum veya vasi tarafından yürütülen, konkordato ilan ederek alacaklılar ile anlaşma yapmış, faaliyetleri askıya alınmış veya bunlarla ilgili bir kovuşturmanın konusu olanlar veya meri

mevzuatta öngörülen benzer durumlarda olanlar,

- b) Kesinleşmiş yargı kararı (yani temyizi mümkün olmayan bir karar) ile mesleki faaliyete ilişkin bir suçtan mahkûm olanlar,
- c) Haklarında, görevlerini kötüye kullandıklarına dair kesinleşmiş mahkeme kararı olanlar,
- ç) Dolandırıcılık, yolsuzluk, bir suç örgütü içinde yer almak gibi suçlardan kesinleşmiş yargı kararı ile mahkûm olanlar,
- d) Herhangi bir kamu ihale prosedürüne veya diğer bir mali desteğe ilişkin yükümlülüklerle uymayarak, sözleşmeyi ciddi bir şekilde ihlal ettiği tespit edilenler,
- e) Teklif çağrısına katılım koşulu olarak Ajans tarafından talep edilen bilgi ve belgelerin temin edilmesi sırasında yanlış beyanda bulunanlar veya bu bilgi ve belgeleri zamanında Ajansa sunmayanlar,
- f) Mevcut veya daha önceki teklif çağrılarının değerlendirilmesi sürecinde Değerlendirme Komitesi'ni veya Ajans'ı etki altında bırakmaya veya gizli bilgi elde etmeye teşebbüs edenler,
- g) Sözleşme imzalandığı tarih itibarıyla;
 - Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri⁴ dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden, yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere vergi dairelerine vadesi geçmiş borcu olanlar,
 - Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere sosyal güvenlik kurumuna vadesi geçmiş borcu olanlar,
 - Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden, söz konusu projeye Ajans tarafından sağlanacak destek tutarının yüzde üçü kadar ya da daha fazla bir meblağ için, herhangi bir nedenle haklarında kesinleşmiş haciz işlemi bulunanlar.
- ğ) Teklif edilen proje dolayısıyla menfaat ilişkisi içinde olanlar.

Yukarıda madde (a) ve (e) 'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, ihlalin tespit edildiği tarihten sonraki 2 yıllık bir süre için geçerlidir. Madde (b), (c), (ç) (d) ve (f)'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, kararın tebliğ tarihinden itibaren 4 yıllık bir süre için geçerlidir.

Başvuru sahipleri, sunulan proje teklifinin uygulanmasından doğrudan sorumlu olarak hareket edecek, projeleri destek almaya hak kazanıp, **DOĞAKA ile sözleşme imzaladığı takdirde "Sözleşme Tarafı (Yararlanıcı)"** olacaktır.

⁴ 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun 3. maddesinde tanımlanan idareler.

2.1.1.2 Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu⁵

Bu programda Başvuru Sahipleri tek başına ya da Ortak/Ortaklar ve İştirakçilerle birlikte başvuruda bulunurlar. Ortaklar, projenin tasarlanmasına ve uygulanmasına katılabilecek ve yaptıkları masraflar, destek yararlanıcısının yaptığı masraflarla aynı koşullarda kabul edilebilecektir. Bu nedenle Ortaklar, “Ajansın faaliyet gösterdiği TR63 Düzey 2 Bölgesi’nde (Hatay, Kahramanmaraş ve Osmaniye) kayıtlı olması veya merkez ya da yasal şubelerinin bu Bölgede bulunması” hariç, **Başvuru sahipleri ile ilgili tüm uygunluk kriterlerini** karşılamalıdır.

Ortak olacak kuruluşlar **Ortaklık Beyannamesi** doldurmalıdır. Destekleyici Belgeler arasında yer alan Ortaklık Beyannamesi, tüm Ortakların yasal yetki verilmiş temsilcisi/temsilcileri tarafından imzalanmalıdır.

Projeye Başvuru Sahibi veya ortak kuruluşlar dışında diğer kuruluşlar da iştirakçi ya da alt yüklenici olarak dâhil olabilecektir.

İştirakçiler: Başvuru Sahibinin ve Ortağın/Ortakların uygunluk kriterlerini karşılamayan kuruluşlar da projeye, o projenin güvenilirliğini ve sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla, İştirakçi olarak katılabilirler. Başvuru Sahibinin Uygunluğu bölümünde belirtilen uygunluk koşullarının İştirakçi kurum, kuruluş ya da kişileri bağlayıcılığı yoktur. İştirakçi kuruluşlar, projede sponsorluk, teknik destek sağlama gibi roller üstlenecektir. Ancak yaptıkları harcamalar uygun maliyet olarak değerlendirilmez. İştirakçi kuruluşlar, katılımlarına dair beyanda bulunmalıdırlar. (İştirakçi Beyannamesi için Bkz. Destekleyici Belgeler)

Alt Yükleniciler Taşeronlar: Ortak veya İştirakçi olmayıp, projede yer alan bazı faaliyetlerin ihale edildiği kuruluşlardır. Alt yüklenicilerle yapılacak sözleşmeler, standart destek sözleşmesindeki kurallara tabidir.

⁵ Ortaklar proje ortağını ifade eder. İşletme Ortakları (hissedarları) olarak anlaşılmamalıdır.

- *Siyasi partiler ve bunların alt birimleri, hiçbir şekilde Başvuru Sahibi, proje ortağı ya da İştirakçi olarak proje başvurusunda bulunamazlar, proje uygulamalarında yer alamazlar.*
- *Milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen yapı, oluşum veya gruplara ya da terör örgütlerine üyeliği veya iltisakı ya da bunlarla irtibatı tespit edilenler destek alamazlar.*
- *Başvuru rehberinde belirtilen uygunluk kriterlerine uymayan başvurular reddedilir. Ayrıca bu hususların değerlendirme sürecinin herhangi bir aşamasında tespit edilmesi halinde de söz konusu projeler reddedilir, bu durumun sözleşme imzalandıktan sonra tespit edilmesi halinde ise sözleşmeler feshedilir.*
- *Proje kapsamında gerçekleştirilecek satın alımların proje ortakları ya da iştirakçilerinden sağlanması mümkün değildir. Yararlanıcı, ortak ve iştirakçinin idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından nüfuzu altında bulundurduğu gerçek ve tüzel kişiler, aynı proje kapsamında alt yüklenici olamazlar.*

2.1.2 Projelerin Uygunluğu (Destek Başvurusu Yapılabilecek Projeler)

Proje Süresi: Proje uygulama süresi **en az 6 ay, en fazla 24 aydır**. Bu süre, destek sözleşmesinin tüm taraflarca imzalandığı günden bir sonraki gün itibarıyla başlar.

Proje Yeri: Projeler, Ajansın faaliyet gösterdiği TR63 Düzey 2 Bölgesinde (Hatay, Kahramanmaraş ve Osmaniye) gerçekleştirilmelidir. Ancak sergi, konferans, fuar ve benzeri etkinliklere katılım faaliyetleri, proje amaçlarının gerçekleştirilmesi için gerekli olduğu durumlarda, bölge dışında gerçekleştirilebilir. Her halükarda proje temel faaliyetleri bölge içerisinde gerçekleştirilmelidir.

Örnek Proje Konuları: Bu program kapsamında belirlenen önceliklere göre sınıflandırılmış hali ile örnek proje konuları şu şekildedir;

Öncelik 1 *Turizm sektöründe fiziki, beşeri, teknolojik ve kurumsal altyapının iyileştirilmesi*

Örnek Proje Konuları

- Tarihi yapıların restore edilerek gastronomi merkezlerine dönüştürülmesine yönelik yatırımlar,
- Tarihi ve kültürel binaların restore edilerek kültür sanat merkezleri oluşturulmasına yönelik yatırımlar,
- Mozaik alanlarının turizme kazandırılmasına yönelik yatırımlar,
- Tarihi yapıların turizm ve kültürel amaçlı kullanılmasına yönelik restorasyonu ve çevre düzenlemesine yönelik yatırımlar,
- Şelale, göl, akarsu, deniz, dağ, mağara gibi doğal alanlarda turizm altyapısını iyileştirmeye ve özel sektör yatırımını cazip hale getirmeye yönelik yatırımlar,
- Sağlık turizminin geliştirilmesi amacıyla bölgede bulunan doğal kaynak sularının (jeotermal, içme, ılıca, kaplıca) turizme kazandırılmasına yönelik yatırımlar,
- Yeni müze kurulması ve mevcut müzelerin altyapısının iyileştirilmesine yönelik yatırımlar,
- Kale, han, hamam, çarşı, kervansaray, konak vb. taşınmaz kültür varlıklarının rehabilite edilerek ışıklandırılması ve çevre düzenleme çalışmaları yapılarak kültürel tesis, müze, özgün el sanatları sergi ve satışı merkezi, alışveriş mekânları olarak düzenlemelerinin yapılması ve/veya sunulan hizmetlerin kalitesinin artırılmasına yönelik yatırımlar,
- Fiziksel, teknolojik ve/veya kurumsal altyapı gelişim projeleri ve bunlara yönelik eğitim faaliyetleri içeren yatırımlar,
- Tarihi, kültürel ve turizm değeri olan ören yeri, tarihi yapı ve kalıntılar gibi alanlarda ulaşımı ve ziyareti kolaylaştıracak altyapı eksikliklerinin giderilmesine yönelik yatırımlar,
- Tarihi alanlarda veya turistik amaçlara yönelik olarak kültür-sanat sokak ve caddeleri gibi cazibe merkezlerinin oluşturulmasına yönelik yatırımlar,
- Mavi bayrak alımına yönelik yatırımlar.

Öncelik 2

Turizmin çeşitlendirilmesi ve alternatif turizm olanaklarının artırılması

Örnek Proje Konuları

- Deniz kıyısı ve barajlarda su sporları ve dalış merkezlerinin kurulmasına yönelik yatırımlar,
- Yat turizminin geliştirilmesi amacıyla yüzer iskelelerin kurulmasına yönelik yatırımlar,
- Alternatif turizm olanaklarının çeşitlendirilmesi amacıyla yürüyüş yolları ve trekking rotalarının oluşturulmasına yönelik yatırımlar,
- Yöresel ürünler için üretim ve satış alanları oluşturulmasına yönelik yatırımlar,
- Milli parkların fiziksel altyapılarının iyileştirilmesine yönelik yatırımlar,
- Eko, sağlık, gastronomi, inanç ve kültür, termal, yayla, rafting, kayak, dağ yürüyüşü, dağcılık, kongre, fuar, yat, spor, av, kuş gözlem gibi alternatif turizm çeşitlerinin geliştirilmesine yönelik yatırımlar
- Karavan Park alanlarının oluşturulması, mevcutların iyileştirilmesine yönelik yatırımlar,
- Deniz turizminin alternatif aktivitelerle çeşitlendirilmesine yönelik yatırımlar,
- Yamaç paraşütü yapmaya uygun alanların fiziki ortamlarının ve çevre düzenlemelerinin iyileştirilmesi, yeni yamaç paraşütü pistlerinin açılmasına yönelik yatırımlar,
- Arkeoparkların oluşturulması ve alternatif ziyaret alanı olarak turizme kazandırılmasına yönelik yatırımlar.

Yukarıdaki konular örnek olarak verilmiş olup, başvurular bu konularla sınırlı değildir. Programın amaç ve öncelikleriyle uyumlu olmak kaydıyla farklı konularda da başvuru yapılabilir. Ayrıca sunulan proje başvurularının örnek olarak verilen konuları içermesi, bu başvuruların kesinlikle destekleneceği anlamına gelmemektedir. Proje başvuruları sunulurken rehber içeriği ve değerlendirme tablosu (Bkz. 2.3 Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi) dikkate alınmalıdır.

Uygun Olmayan Proje Konuları ve Faaliyetler: Tüm projeler her koşulda meri mevzuata uygun olmalı ve **aşağıdaki konuları ve faaliyetleri kesinlikle içermemelidir:**

- Programın amaç ve öncelikleri kapsamında olmayan yatırımlar
- **Sadece** eğitim faaliyeti,
- **Sadece** tanıtım faaliyeti,
- **Sadece** fuar faaliyetleri,
- **Sadece** festival faaliyetleri,

- **Sadece** arkeolojik kazı çalışmaları,
- Yol, kanalizasyon, su altyapısı inşaatları,
- Turizm altyapısının iyileştirilmesine yönelik olmayan tüm yatırımlar,
- **Kamu hizmet binaları, kamu sosyal tesisleri, misafirhane gibi kamu mülkiyeti ve işletmeciliği altındaki tesislere yönelik yatırımlar,**
- Siyasi veya etnik içerikli faaliyetler,
- Hukuka, kamu düzenine, genel sağlığa ve toplumun genel ahlak anlayışına aykırı faaliyetler,
- Çiftçiler tarafından sözleşmeli üretilip, tütün alıcıları tarafından satın alınan tütün üretimi haricinde tütün üretimi,
- Türk Gıda Kodeksi Alkolsüz İçecekler Tebliğine uygun olmayan ürünlerin üretimi,
- Bankacılık, sigortacılık, mali hizmetler,
- Döviz spekülasyonu ve mali spekülasyonlar içeren faaliyetler; borsa yatırımları,
- Gayrimenkul yatırımları,
- Çalıştaylar, seminerler, konferans vb. katılım için bireysel sponsorluklar,
- Eğitim veya kurslar için bireysel burslar,
- Hibe ve kredi verme amaçlı projeler (diğer kişi ya da kuruluşlara hibe (maddi veya ayni) veya kredi sağlamak için),
- Akademik araştırma ve fizibilite çalışmaları (daha büyük bir projenin parçası değilse),
- Yerel kuruluşların rutin aktivitelerini finanse etmeyi teklif eden, özellikle faaliyet giderlerini kapsayan projeler,
- Ajans ile sözleşme imzalanmadan önce başlatılan veya aynı faaliyet için diğer kaynaklardan finanse edilen projeler,

Proje Başvuruları ve Mali Destek Almaya İlişkin Özel Düzenlemeler: Proje başvurusunda bulunurken Başvuru Sahibinin ve Ortağın/Ortaklarının ayrıca şu kısıtları göz önünde bulundurması gerekmektedir.

- Bu program kapsamında Başvuru Sahibi, Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı'na **en fazla 4 projesi için** destek başvurusunda bulunabilir ve **bunlardan en fazla 2 projesi için** mali destek alabilir.
- Aynı takvim yılı içerisinde yapılacak proje teklif çağrıları kapsamında bir başvuru sahibi, ajansa tek başına **en fazla dört projesi için** destek başvurusunda bulunabilir ve ajans bunlardan **en fazla iki tanesine** mali destek sağlayabilir. Bu nedenle başvuru yapmadan önce 2020 yılı içerisinde başvuru yaptığınız ve destek almaya hak kazandığınız proje sayısını göz önünde bulundurunuz.
- Bir Başvuru Sahibinin, destek almaya uygun ikiden fazla projesi bulunması halinde, değerlendirme sürecinde en yüksek puanı alan ilk

iki projesine destek verilir. Puanlarının da eşit olması durumunda ilgililik bölümü için bağımsız değerlendiricilerin verdikleri puanların ortalaması, bunun da eşit olması halinde mali ve operasyonel kapasite bölümünden alınan puanların ortalaması en yüksek olanlar dikkate alınır. Bu hususta da eşitlik olması halinde başvuru tarihi ve saati esas alınır.

- Başvuru sahipleri, son 3 yıl içerisinde ulusal ve uluslararası kaynaklardan aldıkları mali destek tutarları ile başvuru yapmış oldukları ve yanıt bekledikleri mali destekleri, başvuru formunda belirtmek zorundadırlar. Ulusal veya uluslararası kurum/kuruluşlar tarafından desteklenen aynı proje ve/veya faaliyetler için Ajanstan destek sağlanamaz.

- **Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği uyarınca; ulusal ve uluslararası başka bir kaynaktan finanse edilen projeler, Kalkınma Ajansı'ndan mali destek alamazlar. Bu bağlamda, Avrupa Birliği, Büyükelçilik Hibeleri, Dünya Bankası, UNESCO, Tarım ve Orman Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK), KOSGEB, TÜBİTAK vb. kuruluşlardan aynı yatırım için finansman sağlayan gerçek ve tüzel kişiler DOĞAKA mali destek programlarından destek alamaz.**
- **Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar gereği, destek unsurlarından yararlanan yatırım harcamaları, kamu kurum ve kuruluşlarının destekleri ile diğer kuruluşların kamu kaynaklı desteklerinden yararlanamaz. Ayrıca, söz konusu desteklerden yararlanan yatırım harcamaları için teşvik belgesi müracaatı yapılamaz. Ancak, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının sadece sübvansiyonlu kredi desteğinden yararlanan yatırımlar, bu karar kapsamında faiz desteği dışındaki diğer destek unsurlarından yararlandırılabilir.**
- **Başvuru Sahibi bu duruma ilişkin Başvuru Rehberi ekinde, KAYS'ta ve Ajans web sitesinde yer alan Çifte Finansman Olmadığına Dair Taahhünameyi imzaladıktan sonra tarayıp KAYS'a yükler.**

2.1.3 Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler

Destek için sadece "uygun maliyetler" dikkate alınabilir. Bu nedenle bütçe, hem bir maliyet tahmini hem de "uygun maliyetler" için tavan niteliğindedir. Projede gerçekleştirilecek tüm maliyetler, KAYS programı üzerinde yer alan proje bütçesi standart bütçe formuna göre hazırlanmalıdır. Bu programda bir maliyetin uygun maliyet olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki genel koşullar

aranmaktadır.

- Maliyetler, götürü maliyetlere değil (yolculuk ve gündelik maliyetleri ve dolaylı maliyetler hariç), **gerçek maliyetlere** yani projenin uygulanması sırasında yapılacak fiili maliyetlere dayandırılması,
- Projenin uygulama süresi içinde gerçekleşmesi (nihai denetim maliyetleri hariç),
- Projenin yürütülmesi için gerekli, gerçekçi mali yönetim prensipleriyle uyumlu olması ve maliyet etkinliği sağlaması,
- Yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilmesi,
- Yararlanıcının ya da ortağının hesaplarında ya da muhasebe belgelerinde kayıtlı, tanımlanabilir ve doğrulanabilir olması, destekleyici belgelerin aslı ile kanıtlanması,
- Ajans tarafından uygun maliyet olarak kabul edilmiş olması.

Proje uygulamalarında ortaya çıkan bütün maliyetler destek kapsamına girmemektedir. Bu çerçevede, maliyetlerin uygunluğuna ilişkin esaslar aşağıda belirtilmektedir.

2.1.3.1 Uygun Maliyetler

Uygun Maliyetler, Uygun Doğrudan ve Uygun Dolaylı Maliyetler olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Her iki kategorinin tanımı aşağıda yer almaktadır.

Uygun Doğrudan Maliyetler: Uygun doğrudan maliyetler, projenin yürütülmesi için gerekli olan, yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilen ve gerçek tutarlar üzerinden hesaplanan maliyetlerdir.

- Projenin yürütülmesinde/ uygulanmasında görevlendirilmiş personelin⁶ net maaşları, sosyal sigorta primleri, ilgili diğer ücret ve maliyetler (Piyasa koşullarında oluşmuş ücretlerden ve yararlanıcının ve ortaklarının normalde verdiği miktarlardan yüksek olmamalıdır.)
- Seyahat ve gündelik giderleri⁷,
- Mal ve hizmet alımlarına ilişkin Katma Değer Vergisi (KDV),
- Alınan makine ekipmanlara ilişkin Gümrük Vergisi,
- Özel Tüketim Vergisi (ÖTV)

⁶ Kamu görevlilerinin maaşları proje bütçesinden karşılanamaz. Ancak bununla birlikte kamu görevlilerinin maaşları projede çalıştıkları süre oranında, belgelendirilmek koşuluyla yararlanıcının (ortaklar dâhil) eş finansmanı olarak kabul edilebilmektedir.

⁷ Yurtiçi gündelik giderleri, 2020 Yılı Usul ve Esaslar kapsamında Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun H Cetvelinde (10.02.1954 tarih ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu Hükümleri Uyarınca Verilecek Gündelik ve Tazminat Tutarları) belirtilen memur ve hizmetliler başlığı altında, "aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar" için öngörülen tutarın üç katını aşmayacak şekilde belirlenmelidir. Yurtdışı gündelik giderleri için, Bakanlar Kurulunun Yurtdışı Gündeliklerine Dair Kararında belirtilen diğer şekillerde görevlendirilenlerden aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar için öngörülen tutar esas alınarak, bu kararın hükümleri uygulanır.

- Piyasa fiyatlarına uygun olmaları ve projenin uygulanabilmesi için gerekli olmaları koşulu ile yeni makine, ekipman ve hizmet (nakliye, kira vb.) satın alma maliyetleri,
- Projenin uygulanmasına ilişkin sarf malzemesi maliyetleri, (kâğıt, kartuş, vb. kırtasiye malzemeleri)
- Taşeron maliyetleri (basım, etkinlik organizasyonu vb.),
- Proje kapsamındaki yapım işleri maliyeti,
- Denetim raporu maliyetleri,⁸
- Mali hizmetlere ilişkin maliyetleri (proje faaliyetleri kapsamında havale, sigorta, banka maliyetleri vb.),
- Makine- ekipman maliyetleri,
- Görünürlük maliyetleri (yürütülmekte olan projenin tanıtımı),
- Yazılım, otomasyon sistemleri, web sayfası ve e-ticaret kurulumu giderleri,
- Belge, sertifika ve marka tescili almaya yönelik giderler.

- **Proje Bütçesi; Katma Değer Vergisi (KDV) dâhil olarak düzenlenecektir. Mal ve hizmet alımına yönelik sunulacak fiyat tekliflerinde (Proforma Fatura) KDV dâhil fiyatlar yazılacaktır.**
- **Projenin uygulanmasında/ yürütülmesinde görev almış Kamu görevlilerinin maaşları projede çalıştıkları süre oranında, belgelendirilmek koşuluyla yararlanıcının (Ortaklar dâhil) eş finansmanı olarak kabul edilebilmektedir. Bununla birlikte, kamu görevlisinin tabi olduğu mevzuata göre proje bütçesinden kendisine ödeme yapılabilmesi halinde bu ödemeler Ajansın sağladığı mali destekten de karşılanabilir. Bu durumda, Ajans ilgili kamu görevlisinin bu ödemelerden yararlanabileceğine dair ispatlayıcı belgeleri isteme hakkını haizdir.**
- **Bütçede, insan kaynakları ve seyahat başlıklarının toplamı için tahsis edilebilecek toplam tutar projenin toplam uygun maliyetlerinin %10'unu aşamaz.**

⁸Ajans, kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülen projeler hariç olmak üzere, diğer projelerden denetim raporu talep eder. Bu rapor Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim kuruluşları ile serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler tarafından hazırlanmış

Uygun Dolaylı Maliyetler: Uygun dolaylı maliyetler, başka bir bütçe kalemi altında verilen maliyetleri içermeyen ve genel idari giderleri (proje faaliyetlerinin yürütülmesine yönelik elektrik, su, ısınma vb. maliyetleri) karşılamak üzere projenin toplam uygun maliyetlerinin **%3'ünü aşmayacak** şekilde belirlenmiş olan götürü tutardır.

2.1.3.2 Uygun Olmayanlar Maliyetler

Aşağıda sıralanan maliyetler hiçbir şekilde uygun maliyet olarak kabul edilmeyecektir;

- Kamu sosyal tesisleri, misafirhanesi gibi kamu mülkiyeti altındaki tesislerin yatırımlarına yönelik yapılacak harcamalar,
- **Her türlü araç** alımı,
- Yararlanıcının ve proje kapsamında görev alan kişilerin kusur ve ihmalleri sebebiyle doğacak olan ceza, zam, faiz ve sair giderler,
- Borçlar; zarar veya borç karşılıkları,
- Faiz borcu,
- Hali hazırda başka bir kapsamda finanse edilen kalemler,
- Arazi veya bina alımları, istimlâk bedelleri,
- İkinci el ekipman alımları,
- Ofis, bina ve her türlü gayrimenkul kira maliyetleri,
- Kamu kurumlarının genel ve idari maliyetleri,
- Kur farkından doğan zararlar,
- Proje yürütülmesinde/uygulanmasında görevlendirilmiş kuruluşun **kendi personeline** ilişkin net maaşları, sosyal sigorta primleri ve ilgili diğer ücret ve maliyetleri⁹,
- Proje başlangıcından önce yapılan hazırlık çalışmalarının ve diğer faaliyetlerin maliyetleri,
- Yararlanıcı ya da ortakları dışındakiler tarafından gerçekleştirilen maliyetler,
- Salt sözleşmeye, teminatlara ve Ajans ile yararlanıcı arasındaki mali ödemelere ilişkin her türlü vergi, resim, harç ve sair giderler,
- Geçerli bir belge alınmasını içermeyen sadece eğitim amaçlı maliyetler,
- Proje ile ilgisi olmayan yapım işleri,

⁹ Kamu görevlilerinin maaşları proje bütçesinden karşılanamaz. Ancak bununla birlikte kamu görevlilerinin maaşları projede çalıştıkları süre oranında, belgelendirilmek koşuluyla yararlanıcının (ortaklar dâhil) eş finansmanı olarak kabul edilebilmektedir.

- Proje faaliyetlerinin uygulanması için gerekli olmayan maliyetler,
- Proje hazırlığı ya da yazımı için danışmanlık giderleri,
- Makine-ekipman kiralama giderleri,
- Hammadde ve malzeme alımları,
- Leasing ve amortisman giderleri,
- Birincil tarımsal üretime yönelik olarak tohum, fidan, fide, gübre, ilaç, canlı hayvan vb. alımı.

Başvuru Formunda yer verilmeyen bir hususa bütçede yer verilmesi mümkün olmayacaktır.

Başvuru Formu ile Bütçe arasında tutarsızlık olması halinde, Başvuru Formunda yer verilmeyen hususlara ilişkin bütçe kalemleri bütçe revizyonu aşamasında çıkarılacaktır.

Gerekçesi açıklanmamış ya da gerekçesi yetersiz olan, proje amacıyla ilgisiz bütçe kalemleri, Ajans tarafından yapılacak bütçe revizyonlarında uygun maliyet olarak kabul edilmeyecektir.

Başvuruların değerlendirilmesi sonrasında, sözleşmenin imzalanmasından önceki kontrol sürecinde, gerekli durumlarda proje bütçesinde değişiklik yapılabilir. Kontroller, Başvuru Sahibinin ilave açıklama yapmasını ve DOĞAKA'nın destek tutarında indirim yapmasını gerektirebilir. Bu nedenle, Başvuru Sahibinin gerçekçi ve uygun maliyetli bir bütçe sunması kendi yararına. Bütçeyi netleştirmek için, maliyetlerin gerekçelerinin ayrıntılı bir şekilde hazırlanması gerekmektedir. Ajans tarafından yapılabilir bütçe revizyonu sonucunda projenin toplam uygun maliyeti ve hibe destek tutarı (toplam bütçe rakamı) azalabilir ancak Ajanstan talep edilen destek oranı sabit kalır.

Aynı Katkılar: Aynı katkılar, bir projenin Başvuru Sahibi, Ortakları ya da İştirakçileri veya iş birliği yapan kişi veya kuruluşlar tarafından projeye yapılacak arazi, malzeme, personel, makina ve ekipman katkısıdır. Başvuru Formunda ayrı bir liste halinde sunulması gereken, yararlanıcı ya da Ortakları tarafından yapılan aynı katkılar, gerçek harcamaları yansıtmazlar ve uygun maliyet olarak değerlendirilmezler. Bu nedenle, bu katkılar, yararlanıcı tarafından sağlanan **eş finansman olarak değerlendirilemez.** Ancak desteğin verilmesi durumunda yararlanıcı, Başvuru Formunda belirttiği bu katkılar üstlenmek zorundadır.

2.2 Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler

Başvurular başvuru rehberinde belirtilen esas ve usullere uygun yapılmalıdır. Başvuru formu ve ekleri Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) üzerinden (<https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr>) elektronik ortamda doldurulduktan sonra başvuru sırasında istenen destekleyici belgeler sisteme yüklenmelidir.

2.2.1 Başvuru Formu ve Diğer Belgeler

Başvuru Formu ve diğer belgeler Türkçe hazırlanmalıdır. Ayrıca bu belgeler doldurulurken, standart formata bağlı kalınmalı ve mevcut hiçbir metin silinmemeli ya da değiştirilmemelidir. Aksi takdirde, yapılan başvuru ön inceleme aşamasında değerlendirme dışı kalacaktır. Başvurularınızın sadece sunmuş olduğunuz bilgiler/belgeler üzerinden değerlendirileceğini dikkate alarak, Başvuru Formunu ve diğer belgeleri lütfen dikkatli ve mümkün olduğunca anlaşılır bir dilde doldurunuz.

Başvuru Formunda yer alan kontrol listesinde belirtilen konularda herhangi bir hata veya Başvuru Formundaki önemli bir tutarsızlık (Örneğin: Bütçede belirtilen miktarların Başvuru Formunda belirtilenlerle tutarsızlık göstermesi) başvurunun **reddine yol açabilir**.

Sunulan bilginin açık olmaması ve bu durumun adil bir değerlendirme yapılmasına engel teşkil etmesi durumunda, ek açıklama talep edilecektir.

Başvuru Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler: Başvurular, KAYS üzerinden doldurulan Başvuru Formu ve diğer ekler dışında, Ajans tarafından talep edilecek destekleyici belgelerle birlikte sunulmalıdır. Destek almaya hak kazanan Başvuru Sahiplerinden sözleşme imzalama aşamasında bu belgelerin orijinallerini sunmaları istenecektir. Başvuru sırasında sunulması gereken destekleyici belgeler aşağıda listelenmiştir.

- **Beyannameler** (Varsa Ortaklık Beyannamesi, Varsa İştirakçi Beyannamesi, Proje Uygulamaya İlişkin Beyanname, Yetkilendirme Beyannamesi),
- **Taahhütnameler** (Eş finansman Taahhütnamesi ve Çifte Finansman Olmadığına Dair Taahhütname),
- Başvuru Sahibini ve varsa ortaklarını temsil ve ilzama yetkili (kişiler)in isim(ler)inin ve imzalarının yer aldığı noter tasdikli İmza Sirküleri veya noter tasdikli İmza Beyanı veya en üst yetkili amir onaylı tatbiki imza (Kamu kurumu niteliğinde olmayan başvuru sahipleri için **noter onayı** zorunludur.),
- Başvuru Sahibi ve varsa ortağının (veya ortaklarının) vergi dairesince onaylanmış varsa son üç mali yıla ait (2017, 2018, 2019) kesin hesapları (ödenek miktarını gösterir onaylı tablo, bilanço, gelir-gider tablosu, kesin hesap cetveli, mizan vb.) (Mali tablolarının vergi dairesi tarafından onaylanmamış olması durumunda bilanço, gelir tablosu, mizan gibi mali tablolar YMM veya SMMM onaylı

sunulabilir),

- Kamu kurum ve kuruluşları dışında başvuruda bulunan kuruluşların (Vakıf, Dernek, Kooperatif, Birlik vb.) tüzüğü veya kuruluş sözleşmesi,
- **Başvuru Sahibi Kooperatifler ve Birlikler ise İçin Kar Amacı Gütmediklerine İlişkin Kanıtlayıcı Belge:** Kooperatifler ve bunların birliklerinin tüzüklerinde üyelerine kar dağıtılmasını yasaklayan bir hüküm yoksa sözleşme tarihinden itibaren geçerli olmak üzere gelecek 5 yıl süresince ortaklarına kar dağıtılmayacağı yönünde kararın işlenmiş olduğu ana sözleşme,
- Sivil Toplum Kuruluşları, Kooperatif ve Birliklerin **01.01.2020 tarihinden önce** kurulduğunu ve faaliyette olduğunu gösterir resmi belge (Merkezi TR63 Bölgesi dışında bulunan STK, Kooperatif ve Birliklerin son başvuru tarihinden önce TR63 Bölgesi içinde yasal şubelerinin açılmış olduğunu gösterir belge de sunulmalıdır.),
- Projenin esaslı maliyet kalemleri ile tek tedarikçiden temin edilebilecek çok sayıda alt kalemde oluşan maliyet kalemleri için Teknik Şartname/Şartnameler ve her bir Teknik Şartname için en az bir adet Proforma Fatura,
- Projenin uygulanması için ilgili makamlardan alınması gerekli olan her türlü izin, ruhsat, yetki belgesi, lisans vs. belgeler (henüz alınmamış belgeler için ilgili makamlara başvuru yazısı),
- Projenin uygulanacağı yerin mülkiyet ve imar durumuna ilişkin belge (tapu, program ilan tarihinden sonraki 5 yılı kapsayacak kira kontratı, tahsis sözleşmesi ya da tahsis için başvuru yapıldığına dair kanıtlayıcı belge, protokol vb.)

- **Başvuru sahipleri, kamu kurumu, STK, Kooperatif ve Birlik olma durumlarına göre yukarıda sayılan belgelerden uygun düşenleri sunacaktır.**
- **Bu belgelerin eksik olması ve verilen süre içerisinde tamamlanmaması durumunda başvuru, teknik ve mali değerlendirme aşamasına alınmayacak ve reddedilecektir.**

Sözleşme İmzalama Aşamasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler: Destek almaya hak kazanan başvuru sahiplerinden sözleşme imzalama aşamasında aşağıda belirtilmiş olan belgelerin asıllarını sunmaları istenecektir.

- Başvuru aşamasında KAYS'a yüklenen **belgelerin asılları veya onaylı suretleri,**
- Başvuru Sahibinin (ve varsa Ortağının/Ortaklarının), bu program kapsamında DOĞAKA'ya proje sunulmasına ve projenin başarılı bulunup destek almaya hak kazanması halinde uygulanmasına ve varsa nakdi eş finansmanın taahhüt edilmesine ilişkin yetkili

yönetim organı kararı

- Kamu kurum/kuruluşları için en üst yetkili amir kararı (Vali, Kaymakam, Bölge Müdürü, İl Müdürü vb.),
 - Belediyeler için Belediye Meclis kararı,
 - İl Özel İdaresi için İl Genel Meclisi kararı,
 - Üniversiteler için Üniversite Yönetim Kurulu kararı,
 - Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları için Yönetim Kurulu kararı,
 - Kooperatifler için Genel Kurul kararı,
 - Birlikler için Yönetim Kurulu kararı,
 - STK'lar için Yönetim Kurulu kararı.
- Başvuru Sahibinin (ve varsa Ortağının/Ortaklarının) ilgili vergi dairesinden alınmış vergi numarasını ve mükellefiyet durumunu gösterir güncel tarihli belge/yazı,
 - Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri¹⁰ dışındaki Başvuru Sahibinin (ve varsa Ortağının/Ortaklarının) vergi dairelerine vadesi geçmiş borcu olmadığını veya varsa borcun yapılandırıldığını gösteren ve sözleşme tarihinden itibaren en fazla 15 gün önce alınmış resmi yazının veya barkotlu internet çıktısının aslı veya noter tasdikli suretleri (Başvuru sahipleri vergiden muaf ise veya vergi mükellefi değilse bunu kanıtlayan resmi yazı),
 - Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki Başvuru Sahibinin (ve varsa Ortağının/Ortaklarının) sosyal güvenlik kurumuna vadesi geçmiş borcu olmadığını veya varsa borcun yapılandırıldığını gösteren ve sözleşme tarihinden itibaren en fazla 15 gün önce alınmış resmi yazının veya barkotlu internet çıktısının aslı veya noter onaylı suretleri,
 - Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışında tüzel kişilerden, söz konusu proje veya faaliyetin ilgili Ajans tarafından sağlanacak destek tutarının yüzde 3 kadar ya da daha fazla bir meblağ için, herhangi bir nedenle haklarında kesinleşmiş haciz işlemi bulunmadığına ilişkin belgenin aslı veya onaylı sureti,
 - Projenin uygulanması için mevzuat gereğince ilgili makamlardan alınması gerekli olan her türlü izin, ruhsat, yetki belgesi, lisans gibi belgeler,
 - Gerekli ise Başvuru Sahibinin inşa edilen altyapının sahipliğini veya

¹⁰ 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun 3. maddesinde tanımlanan idareler.

intifa hakkını, projenin tamamlanmasının ardından asgari 3 yıl süre ile elinde tutacağına dair beyanı,

- İlgili tüm kurum ve kişilerce onaylanmış uygulama projesi,
- Projenin uygulanması için kanunla zorunlu kılınmış; proje ile yapılacak faaliyetin niteliğine göre ÇED gerekli değildir kararı ya da ÇED olumlu kararı ya da yapılacak faaliyetin ÇED yönetmeliğine tabi olmadığına dair ilgili kurumdan alınacak yazı (Proje kapsamında yapılacak olan yatırım konusu ile uyumlu olması ve geçerliliği devam eden bir belge olması gerekmektedir),
- Gerekli ise Kültür Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu izni,
- Projenin uygulanması için gerekli belgeler,
 - Arazinin imar durumu ile ilgili belge, yapı kullanım izni, inşaat ruhsatı veya faaliyetin inşaat ruhsatı gerektirmediğine ilişkin yetkili kurumdan alınan yazının aslı veya onaylı sureti,
 - Küçük ölçekli yapım işleri ile altyapı işlerinde kontrolörlük ile ilgili bilgiler (teknik şartname veya kontrolörlük işlerinin kurumun kendi personeli tarafından yürütülmesi halinde görevli personelin özgeçmişi, görevleri vb.)
- Proje sonucunda inşa edilecek altyapı tesisinin birden fazla kurum tarafından kullanılacak olması ya da birden çok kurumun ortak olarak bir altyapı tesisinin inşası için başvurusu durumunda, kurumlardan birinin Başvuru Sahibi olarak belirlendiği ve kurumlar arasında bu konuda yapılacak ve inşa edilecek yapının mülkiyet, işletme ve kullanım koşullarını içeren protokol ve bu konuda yetkili kurulları tarafından alınmış olan karar,
- Arsa/arazi/binaların mülkiyet durumunu gösteren ve mevcutsa taşınmaz üzerinde kurulu tüm hakları da içeren belge olarak kira kontratı sunulmuş ise kira kontratının **noter onaylı sureti**,
- Fizibilite çalışmaları, yapım, onarım, restorasyon vb. işleri içeren başvurularda;
 - Teknik tasarımlar, teknik şartnameler, planlar,
 - Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Kültür Turizm ve Vakıfların belirlediği son birim fiyatlara ve pozlara göre hazırlanmış keşif özetleri (malzeme/metraj ve keşif listesi) ve maliyet tahminleri,
 - Fizibilite çalışmaları ile ilgili diğer bilgi ve belgeler.

Ajans Gerekli gördüğü durumlarda sözleşme aşamasında ilave belgeler talep edebilir.

- Belgeler, noter veya belgeyi düzenleyen yetkili kurum/kuruluş tarafından tasdik edilebileceği gibi, aslı Ajansa ibraz edilmek şartıyla “Aslı Görülmüştür” şerhi düşülerek Ajans tarafından da tasdik edilebilecektir.
- Destek almaya hak kazanan başvuru sahipleri, desteklenmesine karar verilen projelerin Ajans tarafından ilan edilmesinden itibaren **15 işgünü içinde** KAYS’a yüklenen evrakların asıllarını veya onaylı suretlerini Ajansa teslim eder. Süresi içerisinde söz konusu belgeleri teslim etmeyen başvuru sahipleri ile sözleşme imzalanmaz.

2.2.2 Başvurular Nereye ve Nasıl Yapılacak?

Potansiyel Başvuru Sahipleri proje başvurularını Ajansın proje teklif çağrısı ilanında belirtilen son kabul tarih ve saatine kadar KAYS üzerinden yapmak zorundadır. Sistem, yapılan başvurular için otomatik olarak bir başvuru kodu üretecek olup bu kod başvuru sürecindeki tüm işlemlerde kullanılacaktır. Başvuruların kabulü, proje teklif çağrısının ilanından **10 iş günü** sonra başlar.

DOĞAKA’nın proje hazırlama ve uygulama konusunda danışmanlık hizmeti sağlayan firma ve kişilerle bir bağı yoktur. Bu konuda Ajans ile bağına referans gösteren kişi ve firmalara itibar etmeyiniz.

Her başvuru KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması esastır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması son başvuru tarihinden itibaren **en geç 5 iş günü** içerisinde tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütname Başvuru Sahibi tarafından ıslak imzalı olarak elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren **en geç 5 iş günü** içerisinde aşağıdaki adreslere teslim edilir.

“Taahhütname” Proje başvurusu elektronik olarak tamamlandığında, KAYS üzerinden oluşturulup e-imza ile imzalanan ya da ıslak imzalı olarak Ajansa teslim edilen belgeyi ifade etmektedir. Bu taahhütname Eş Finansman Taahhütnamesi, Çifte Finansman Olmadığına Dair Taahhütname ile karıştırılmamalıdır.

(Nasıl gideceğinizi mobil cihazınızda görmek için QR Kodu okutunuz.)

**Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı
Genel Sekreterliği**

Haraparası Mah.
Tabakhane Sok. No:20
Antakya/HATAY

**Kahramanmaraş
Yatırım Destek Ofisi**

Yenişehir Mah.
74.002. Sok. No:3
Dulkadiroğlu/KAHRAMANMARAŞ

**Osmaniye
Yatırım Destek Ofisi**

Rauf Bey Mah. 9546 Sok.
No:70 Osmaniye TSO Binası
Merkez/Osmaniye

Bu durumda taahhütnamesini elden teslim edenlere imzalı ve tarihli bir alındı belgesi verilir. Her başvuru; kabul tarihi, saati ve referans numarası ile kaydedilir. Başka yollarla (Örneğin faks ya da elektronik posta ile) gönderilen ya da başka adreslere teslim edilen proje teklifleri reddedilecektir.

- *Proje başvuruları elektronik ortamda (KAYS üzerinden) gerçekleştirilecektir. Başvuru formu ve destekleyici belgelerin matbu halleri elden, postayla ya da kargoyla Ajansa teslim edilmeyecektir.*
- *Yalnızca taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütname Başvuru Sahibi tarafından ıslak imzalı olarak elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde Ajansa teslim edilecektir.*

Başvuru Sahipleri başvurularının, eksiksiz olup olmadığını Başvuru Formunda ve Başvuru Rehberinin ön inceleme başlığında yer alan **kontrol listesinden kontrol etmelidir. Tam olmayan başvurular reddedilecektir.** Başvuru sırasında ayrıca şu hususlara dikkat edilmesi önem arz etmektedir.

- Başvuru Formu ve eklerinin asıl formatına bağlı kalınarak elektronik ortamda KAYS üzerinden Türkçe olarak hazırlanması gerekmektedir.
- Başvurular sadece Başvuru Formu, ekleri ve destekleyici belgeler üzerinden değerlendirileceğinden, Başvuru Formu ve ek belgelerinin mümkün olduğunca anlaşılır bir dilde doldurulması gerekmektedir.
- Başvuruya ilişkin sunulacak onaylı diğer belgelerin (Kurumlardan alınacak belgeler) başvuru konusu ile ilişkili, okunur, anlaşılır ve anlamlı belgeler olması gerekmektedir.

2.2.3 Başvuruların Alınması İçin Son Tarih

KAYS üzerinden başvuruların alınması için son tarih **18 Aralık 2020 Saat 23:59'dur.** Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması için veya e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütnamenin Başvuru Sahibi tarafından ıslak imzalı olarak elden veya posta yoluyla teslimi için son tarih **25 Aralık 2020 saat 17:00'dir.** Posta veya kargo şirketine bağlı gecikmeler dikkate alınmayacaktır.

2.2.4 Daha Fazla Bilgi Almak İçin

Sorularınızı, tekliflerin alınması için belirlenen son tarihten 20 gün öncesine kadar, teklif çağrısının referans numarasını açık bir şekilde belirterek, aşağıdaki elektronik posta adresine ya da faks numarasına gönderebilirsiniz. Soruların yanıtları, Ajansa ulaşma tarihini müteakip en geç 10 gün içerisinde Ajans internet adresinde **Sıkça Sorulan Sorular (SSS) bölümü altında** yayınlanacaktır. Bu şekilde tüm adaylara eşit davranılacak ve bir Başvuru Sahibine sağlanan bilgi SSS aracılığıyla diğer Başvuru Sahiplerine de duyurulacaktır. Tüm resmi açıklamalar ve talep edilen bilgiler Ajans tarafından sağlanacaktır. **SSS listesinde ve Başvuru Rehberinde yer almayan hiç bir bilgi Başvuru Sahipleri ve Ajans için bağlayıcı nitelik taşımamaktadır.**

İnternet Adresi
www.dogaka.gov.tr

E-posta Adresi
pyb@dogaka.gov.tr

Faks
0 (326) 225 14 52

**Başvuruların Değerlendirilmesi
ve
Sonuçlandırılması**

2.3 Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi

Başvurular, Ajans gözetim ve koordinasyonunda, alanında uzman bağımsız değerlendiriciler ve değerlendirme komitesi tarafından incelenip değerlendirilecektir. Başvuru sahipleri tarafından sunulan projeler aşağıda açıklanan aşama ve kriterlere göre incelenecek ve değerlendirilecektir.

Değerlendirme süreci, Ajans Uzmanları tarafından gerçekleştirilen **Ön İnceleme** ve Dış Uzmanlar tarafından yürütülen **Teknik ve Mali Değerlendirme** olmak üzere iki temel aşamadan oluşmaktadır. Bu aşamalar ile birlikte Ajans Genel Sekreterliği tarafından gerekli görülmesi halinde **Ön İzleme ve Bütçe Revizyonu** çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Süreç, Yönetim Kurulu tarafından yapılan **Nihai Onay/Ret** değerlendirmeleri sonucunda destek almayı hak eden projelerin belirlenmesi ile tamamlanmaktadır.

2.3.1 Ön İnceleme

Yalnızca zamanında tamamlanan projeler ön incelemeye alınır. Ön inceleme aşamasında **Başvuru Sahibinin, Ortaklarının ve proje konularının** başvuru rehberinde belirtilen kriterlere uygunluğu yönünden ön inceleme yapılır. Ön incelemeye ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir.

- Başvuru rehberinde belirtilen uygunluk kriterlerine uymayan başvurular reddedilir. Ayrıca bu hususların değerlendirme sürecinin herhangi bir aşamasında tespit edilmesi halinde de söz konusu projeler reddedilir, bu durumun sözleşme imzalandıktan sonra tespit edilmesi halinde ise sözleşmeler feshedilir.
- Ajans ön inceleme ve değerlendirme sürecinde, Başvuru Sahibinden başvuru formu ve destekleyici belgelere ilişkin olarak bilgi ve belge isteyebilir.

Taahhütnamenin Başvuru Sahibinin yetkili temsilcisi tarafından imzalanması gerekmektedir. Bu husus KAYS'a yüklenecek imza sirküleri veya vekâletname gibi belgeler üzerinden kontrol edilecektir. Yetkili olmayan kişiler tarafından yapıldığı tespit edilen başvurular reddedilir.

Diğer taraftan Ajans başvuru rehberinde, başvuru formu dışında bazı bilgi ve belgelerin sunulmasının zorunlu olması yahut onay gerektiren işlem olması halinde yetkili makamlardan alınan onayın başvuru aşamasında sunulması gibi ek kriterler belirleyebilir. Böyle durumlarda tanımlanan ek kriterlerin yerine getirilmemesi projenin ön inceleme aşamasında reddedilmesine yol açar. Bunun dışında Ajans değerlendirme sürecini etkilemeyeceğini düşündüğü belgeleri ön inceleme ve değerlendirme aşamalarının herhangi bir zamanında Başvuru Sahibinden talep edebilir. Başvuru Sahibi, Ajans tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri zamanında Ajansa sunmak zorundadır. Talep edilen bilgi ve belgeleri Ajans tarafından başvuru rehberinde belirlenen

zamanda sunmayan başvuru sahiplerinin başvuruları reddedilir.

Gerekli şartları taşıdığı anlaşılan projeler, bir listesi hazırlanarak teknik ve mali değerlendirme sürecine alınır. Gerekli şartları taşımadığı sonradan öğrenilen başvurular değerlendirme sürecinin hangi aşamasında olursa olsun ön incelemede elenmiş kabul edilir.

Başvurular öncelikle şekli uygunluk açısından idari kontrole tabi tutulacaktır. Bu kapsamda, aşağıda yer alan kriterlerin yerine getirilip getirilmediği kontrol edilmektedir. İstenilen bilgilerden herhangi biri eksik veya yanlış ise, proje teklifi yalnızca bu esasa dayanarak **reddedilebilir** ve proje teklifi bu noktadan sonra artık değerlendirilmeyecektir.

Başvuru Formu ve ekleri haricindeki destekleyici belgeleri eksik olan ve/veya hatalı yüklemiş olan başvuru sahiplerine **5 iş gününü geçmemek kaydıyla** ek süre verilir. Bu süre içerisinde söz konusu eksikliklerin giderilememesi halinde bu başvurular teknik ve mali değerlendirme sürecine alınmaz. **Başvuru Formu, Bütçe, Beklenen Finansman Kaynakları, Maliyetlerin Gerekçelendirilmesi, Mantıksal Çerçeve ve Özgeçmiş** eksik olan ya da uygun doldurulmayan başvurular eksik evrak bildirimi yapılmaksızın elenir.

Tablo 4 Ön İnceleme Evrak Kontrol Listesi

Kriterler	Evet	Hayır	Geçerli değil	Eksik Belge
1. Başvuru Formu, Bütçe, Beklenen Finansman Kaynakları, Maliyetlerin Gerekçelendirilmesi, Mantıksal Çerçeve ve Proje Kilit Personeline Ait Özgeçmiş/Özgeçmişler standart formata uygun ve Türkçe olarak KAYS'ta hazırlanmıştır.				
2. Başvuru KAYS üzerinden elektronik olarak tamamlanmasından sonra, KAYS üzerinden oluşturulan Taahhütname yetkili kişi/kişiler tarafından e-imza ile imzalanmış ya da ıslak imzalı olarak Ajansa teslim edilmiştir.				
3. Beyannameler (Proje Uygulamaya İlişkin Beyanname, Yetkilendirme Beyannamesi, varsa Ortaklık Beyannamesi ve varsa İştirakçi Beyannamesi) doldurulmuş, matbu hali Başvuru Sahibi kuruluşun en üst yetkilisi veya yetkili temsilcisi tarafından imzalanmış olarak taranıp KAYS'a yüklenmiştir.				
4. Taahhütnameler (Eş Finansman Taahhütnamesi ve Çifte Finansman Olmadığına Dair Taahhütname) doldurulmuş, matbu hali Başvuru Sahibi kuruluşun en üst yetkilisi veya yetkili temsilcisi tarafından imzalanmış olarak taranıp KAYS'a yüklenmiştir.				
5. Başvuru Sahibini ve varsa ortaklarını temsil ve ilzama yetkili kişilerin isminin/isimlerinin ve imzasının/imzalarının yer aldığı noter tasdikli imza Sirküleri veya noter tasdikli imza Beyanı veya en üst yetkili amir onaylı tatbiki imza (Kamu kurumu niteliğinde olmayan başvuru sahipleri için noter onayı zorunludur.)				
6. Kamu kurum ve kuruluşlar dışında başvuruda bulunan veya ortak olan kuruluşların (Vakıf, Dernek, Kooperatif, Birlik vb.) faaliyet ve iştirak				

alanlarını gösteren Tüzüğü veya Kuruluş Sözleşmesi sunulmuştur.				
7. Başvuru Sahibi Kooperatif veya Birlik ise Kar Amacı Gütmediklerine İlişkin Kanıtlayıcı Belge (Kooperatifler ve bunların birliklerinin tüzüklerinde üyelerine kar dağıtılmasını yasaklayan bir hüküm yoksa, sözleşme tarihinden itibaren geçerli olmak üzere gelecek 5 yıl süresince ortaklarına kar dağıtılmayacağı yönünde kararın işlenmiş olduğu ana sözleşme)				
8. Başvuru Sahibi ve varsa ortağının varsa son 3 mali yıla ait (2017, 2018 ve 2019) ait yetkili kişi, organ ya da kurumlarca onaylanmış kesin hesapları (ödenek miktarını gösterir onaylı tablo, bilanço, gelir-gider tablosu, kesin hesap cetveli, mizan vb.) sunulmuştur. (Mali tablolarının yetkili kişi, organ ya da kurumlarca onaylanmamış olması durumunda bilanço, gelir tablosu, mizan vb mali tablolar YMM veya SMMM onaylı sunulabilir.)				
9. Sivil Toplum Kuruluşları, Kooperatif ve Birliklerin 01.01.2020 tarihinden önce kurulduğunu ve faaliyette olduğunu gösterir resmi belge sunulmuştur. (Merkezi TR63 Bölgesi dışında bulunan STK'ların son başvuru tarihinden önce TR63 Bölgesi içinde yasal şubelerinin açılmış olduğunu gösterir belge de sunulmuştur.)				
10. Projenin esaslı maliyet kalemleri ile tek tedarikçiden temin edilebilecek çok sayıda alt kalemden oluşan maliyet kalemleri için Teknik Şartname/Şartnameler ve her bir Teknik Şartname için en az bir adet Proforma Fatura sunulmuştur.				
11. Projenin uygulanması için ilgili makamlardan alınması gerekli olan her türlü izin, ruhsat, yetki belgesi, lisans vs. belgelere ilişkin liste ve bu listeye göre alınmış belgeler, (Henüz alınmamış belgeler için ilgili makamlara Başvuru Yazısı)				
12. Projenin uygulanacağı yerin Mülkiyet ve İmar Durumuna ilişkin belge sunulmuştur. (Tapu, program ilan tarihinden sonraki 5 yılı kapsayacak Kira Kontratı, Tahsis Sözleşmesi ya da Tahsis için başvuru yapıldığına dair Kanıtlayıcı Belge, Protokol vb.)				

Ön inceleme kapsamında **uygunluk kontrolü** gerçekleştirilir. Başvuru Sahibinin, Ortakların ve projelerin bu rehberde belirtilen kriterlere uygunluğunun kontrolü aşağıda yer alan listeye göre yapılır.

Tablo 5 Ön İnceleme Uygunluk Kontrolü Listesi

Kriterler	Evet	Hayır
1. Başvuru Sahibi ve varsa Ortak/Ortaklar uygundur.		
2. Başvuru konusu uygundur. (Başvuru konusu rehberin, "Uygun Olmayan Proje Konuları ve Faaliyetler" başlığında sayılan maddeler kapsamında değildir.)		

3. <i>Proje konusu Başvuru Sahibi kurumun görev ve faaliyet alanı içindedir.</i>		
4. <i>Başvuru Sahibi kurum inşa edilecek veya geliştirilecek altyapının kanuni sahibi ve/veya yetkilisidir.</i>		
5. <i>Sivil Toplum Kuruluşları, Kooperatif ve Birlikler 01.01.2020 tarihinden önce kurulmuş ve faaliyettedir. Merkez ya da yasal şubesi TR63 Bölgesi dışında olan ve belirtilen ilçelere yatırım yapacak Sivil Toplum Kuruluşları, Kooperatif ve Birlikler yasal şubesini, programın son başvuru tarihi itibari ile TR63 Bölgesi'nde (Hatay, Kahramanmaraş ve Osmaniye) kaydettirmiştir.</i>		
6. <i>KAYS'a yüklenen bütün belgeler geçerlidir.¹¹</i>		

Sadece ön incelemeyi geçen başvurular değerlendirme işleminin sonraki safhalarına alınacaktır.

2.3.2 Teknik ve Mali Değerlendirme

Teklif edilen bütçe de dâhil olmak üzere başvurular, aşağıda yer alan Değerlendirme Tablosundaki kriterlere göre KAYS üzerinden Bağımsız Değerlendiriciler tarafından Gizlilik ve Tarafsızlık Sözleşmesi çerçevesinde değerlendirilecektir. Değerlendirmede sırası ile başvuranın mali ve operasyonel kapasitesi, proje konusunun programın amaç ve öncelikleri ile ilgiliği, önerilen yöntemin kalitesi ve geçerliliği, projenin destek sonrası sürdürülebilirliği ile projenin bütçe ve maliyet etkinliği göz önüne alınacaktır.

Değerlendirme Tablosu, bölümlere ve alt bölümlere ayrılmıştır. Her alt bölüme, belirlenen aralıklarda puanlar verilecektir. Azami puanı 5 olan örnek için puanlama usulü, aşağıda gösterilmiştir.

1 = Çok Zayıf

2 = Zayıf

3 = Orta

4 = İyi

5 = Çok İyi

Proje tekliflerinin destek almaya hak kazanabilmesi için 100 puan üzerinden **65 puan** olan toplam başarı puanına ek olarak, değerlendirme tablosunun ilk iki bölümünde incelenen Mali ve Operasyonel Kapasite bölümünden **20 puan üzerinden en az 12 puan**, İlgililik bölümünden de **25 puan üzerinden en az 15 puan** alması koşulu aranacaktır.

Bu değerlendirmenin sonunda **100 puan üzerinden 65 ve üzerinde puan** alan başvurular başarılı projeler olarak listelenir. Başvurular en yüksek puanı alan tekliften başlayarak sıralanır ve destek dağıtımı bu rehberde belirtilen teklif çağrısının toplam bütçesi çerçevesinde söz konusu sıralamaya göre yapılır. Eşit puan alan başarılı projelerde aşağıdaki kriterlere göre sıralanır.

- Söz konusu mali destek programında aynı yararlanıcı tarafından sunulan tek proje başvurusu niteliğinde olanlara öncelik verilir.
- İlk kriterde eşitlik olması halinde, öncelikle ilgililik bölümü için bağımsız değerlendiricilerin verdikleri puanların ortalamasına göre sıralama yapılır.

¹¹ Geçerli Belge: hukuken tanımlanan şekil şartlarına uygun, okunaklı ve anlaşılır, yetkili tarafından düzenlemiş, kaşelenmiş, imzalanmış/barkodlu ve bu program kapsamında talep edilen evraklardır.

- Birinci ve ikinci kriterde eşitlik olması halinde, mali ve operasyonel kapasite bölümünden alınan puanların ortalaması en yüksek olanlar dikkate alınır.
- İlk 3 kriterde de eşitlik olması halinde, başvuru tarihi ve saati esas alınır.

Tablo 6 Değerlendirme Tablosu

Bölüm	Puan
1. Mali ve Operasyonel Kapasite	20
1.1 Başvuru Sahibi (ve varsa Ortağı/Ortakları) proje yönetimi konusunda yeterli deneyime sahip mi? <i>(Projenin hazırlık ve uygulama sürecinde proje yönetim tecrübesi olan kişi/kişilere rol verilmiş olması değerlendirmede ilave olarak dikkate alınacaktır.)</i>	5
1.2 Başvuru Sahibi (ve varsa Ortağı/Ortakları) yeterli teknik uzmanlığa sahip mi? <i>(Proje konusu ve proje faaliyetleri hakkında teknik bilgi ve tecrübe düzeyi dikkate alınacaktır.)</i>	5
1.3 Başvuru Sahibi (ve varsa Ortağı/Ortakları) yeterli yönetim kapasitesine sahip mi? <i>(Personel, ekipman ve proje bütçesini idare edecek bilgi ve beceri düzeyi dâhil olmak üzere kurumsal kapasite dikkate alınacaktır.)</i>	5
1.4 Başvuru Sahibi istikrarlı ve yeterli finansman kaynaklarına sahip mi? <i>(Projenin eş finansmanının sağlanabilirliği ve proje sonuçlarının mali açıdan sürdürülebilirliği de değerlendirmede dikkate alınacaktır.)</i>	5
2. İlgililik	25
2.1 Proje, Programın amaç ve öncelikleri ile ne kadar ilgilidir?	5
2.2 Proje, bölgenin potansiyeli, ihtiyaçları ve sorunları ile ne kadar ilgili? ● <i>Potansiyelin değerlendirilmesine olan katkı, ihtiyaç ve sorunlara yönelik üretilen çözümler net bir şekilde belirlenmiş mi?</i> ● <i>Üretilen çözümler uygulanabilir ve sürdürülebilir nitelikte mi?</i>	5
2.3 Proje, Programın amacı ve öncelikleri ile ilgili başka bir altyapı projesinin devamı ya da tamamlayıcısı niteliğinde mi?	5
2.4 Projede, Hedef Gruplar ve Nihai Yararlanıcılar açıkça tanımlanmış mı? Proje, hedef grupların gereksinimleri ile ilgili mi?	5
2.5. Proje, sonuçları itibarıyla özel sektör yatırımlarını özendirici unsurlar içeriyor mu?	5
3. Yöntem	30
3.1 Önerilen faaliyetler uygun mu, uygulanabilir mi, hedeflerle ve beklenen sonuçlarla uyumlu mu?	5

3.2 Projenin genel tasarımı ne kadar tutarlı? <i>(Özellikle; proje, söz konusu sorunların bir analizini yansıtıyor mu; dış faktörler göz önüne alınmış mı ve bir değerlendirme öngörüyor mu?)</i>	5
3.3 Ortakların projeye katılım ve katkı düzeyi yeterli mi? <i>Not: Ortak bulunmaması halinde 1-3 puan arası verilecektir.</i>	5
3.4 Faaliyet Planı açık ve uygulanabilir nitelikte mi?	5
3.5 Teklifte, projenin sonucuna yönelik objektif olarak doğrulanabilir göstergeler yer alıyor mu? Tutarlı mı, gerçekçi mi?	5
3.6 Projede devlet desteğine ve görünürlüğüne yeterli önem verilmiş mi?	5
4. Sürdürülebilirlik	15
4.1 Projenin somut bir etki doğurması bekleniyor mu? <i>(Faaliyetin bölgesel önemi, sosyal faydaları, teşvik edilen özel yatırımlar, bölgenin genel ekonomik ortamında sağlanan gelişmeler vb. dâhil olmak üzere)</i>	5
4.2 Proje potansiyel çarpan etkileri içermekte mi? <i>(Proje sonuçlarının; daha geniş alanları etkilemesi ile katma değer yaratacak bilgi yayılması dâhil olmak üzere içinde bulunduğu veya yan sektörlerle pozitif etkisi olacak mı?)</i>	5
4.3 Teklif edilen projenin beklenen sonuçları sürdürülebilir mi? ● Proje faaliyetleri sonucunda elde edilen altyapının atıl kalmamasına yönelik yapı mevcut mu? ● Proje sonuçlarına yönelik kurumsal/yerel sahiplenme var mı? ● Projenin mali sürdürülebilirliğine ilişkin tedbirler öngörülmüş mü? ● Proje sürdürülebilir kalkınmaya ve çevrenin korunmasına itibar gösteriyor mu?	5
5. Bütçe ve Maliyet Etkinliği	10
5.1 Tahmini maliyetler ile beklenen sonuçlar arasındaki oran yeterli mi?	5
5.2 Yapılması öngörülen harcamalar gerçekçi ve projenin uygulanması için gerekli mi? ● Maliyet kalemleri teknik şartname ve Proforma Faturalarla uyumlu mu? ● Yapılacak yatırım ile harcamalar orantılı mı? ● Yapılacak yatırım ile yatırımın getirisi orantılı mı? ● Öngörülen maliyet kalemleri projenin amacına hizmet ediyor mu?	5
Toplam Puan	100

2.4 Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi

2.4.1 Bildirimin İçeriği

Başvuru sahiplerine, başvurularının sonucuna ilişkin durum yazılı olarak bildirilecektir ve başvurunun reddedilmesi veya destek verilmemesi kararı aşağıda belirtilen gerekçelere dayandırılacaktır.

- Taahhütname son başvuru tarihinden sonra alınmıştır.
- Başvuru eksiktir veya belirtilen kriterlere uygun değildir.
- Başvuru Sahibi ve (varsa Ortaktan/Ortaklardan biri ya da birkaçı) uygun değildir.
- Proje uygun değildir. (Örneğin, teklif edilen projenin program kapsamında olmaması, başvuru konusunun uygun olmaması vb.)
- Proje, konuyla yeterince ilgili değildir ve/veya Başvuru Sahibinin mali ve operasyonel kapasitesi yeterli değildir.
- Proje, teknik ve mali açıdan, seçilmiş olan diğer projelere göre daha az puan almıştır.
- Talep edilen destekleyici belgelerin biri ya da birkaçı belirtilen son tarihten önce teslim edilmemiştir.
-(Bu Rehberde bulunan başka bir kritere uyulmamıştır.)

Ajansın bir başvuruyu reddetme ya da destek vermeme kararı nihaidir.

2.4.2 Öngörülen Zaman Çizelgesi

Değerlendirme sonuçları hakkında başvuru sahiplerini bilgilendirmek için **Ajansın planladığı zaman 2021 yılı Şubat ayıdır.** Bu tarih kesin olmayıp, proje sayısına göre değişebilecektir.

**Başarılı Bulunan Proje Sahipleri ile
Sözleşme İmzalanması
ve
Proje Uygulama Koşulları**

2.5 Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları

Ajans desteklenecek projelerin, başvuru formu ve ekleri ile başvuru rehberinde belirtilen destekleyici belgelerin aslı veya onaylı suretini başvuru sahiplerinden talep eder. Başvuru sahipleri, desteklenmesine karar verilen projelerin Ajans tarafından ilan edilmesinden itibaren **15 işgünü içinde** söz konusu belgeleri Ajansa teslim eder. Süresi içerisinde **söz konusu belgeleri teslim etmeyen başvuru sahipleri ile sözleşme imzalanmaz.**

Başvuru Sahibinin gerekli bilgi ve belgeleri sunmasını takiben **en geç 5 işgünü** içinde Başvuru Sahibi sözleşme imzalamaya davet edilir. Yapılacak yazılı bildirim müteakip **en geç 10 işgünü** içinde sözleşme imzalanır. Bu süre zarfında sözleşme imzalamak üzere Ajansa başvurmayan, sözleşme imzalamayacağını yazılı olarak bildiren veya Ajans tarafından talep edilen belgeleri zamanında sunmayan Başvuru Sahipleri söz konusu destekten feragat etmiş sayılır. Aynı süre içerisinde mücbir bir sebepten ötürü sözleşme imzalamaya gelemeyeceğini bildiren Başvuru Sahiplerine **10 günlük ilave süre** tanınabilir. Sunulan belgelerin gerçeğe aykırı yahut KAYS'ta yer alan bilgi ve belgelerden farklı olması durumunda da Başvuru Sahibiyle sözleşme imzalanmaz. Bunların yerine, öngörülen toplam destek bütçesiyle sınırlı olmak koşuluyla, yedek listede yer alan başvuru sahipleri sözleşme imzalamak üzere en yüksek puanlı projeden başlamak üzere sözleşme imzalamaya davet edilir. Yedek listeden davet usulü bakımından da yukarıdaki hükümler aynen uygulanır.

Destek kararını takiben, verilecek destek miktarı ve uygulamaya ilişkin ilke ve kurallar, Başvuru Sahibi ile Ajans arasında imzalanacak bir sözleşmeye bağlanır. Desteklenmeyecek projelerin sahiplerine, **Ajansın nihai kararını müteakip 10 gün içerisinde** desteklenmeme gerekçeleriyle birlikte yazılı tebligatta bulunulur. Sözleşme özellikle aşağıda belirtilen hakları ve yükümlülükleri düzenler.

Program sonucunda kazanılacak alanların/tesislerin özel sektör tarafından işletilmesine önem verilmektedir. Buna ilişkin husus sözleşme özel koşullarında belirtilir.

2.5.1 Kesin Destek Tutarı

Azami destek tutarı sözleşmede belirtilecektir. Bu tutar, tahminlere dayalı bir şekilde hazırlanan bütçe çerçevesinde belirlenecektir. Kesin destek tutarı, proje sona erdiğinde ve nihai rapor sunulduğunda kesinlik kazanacaktır.

Mali destek hiçbir koşulda sözleşmede belirtilen tutarı geçemez, sözleşme tutarını aşan ek ödeme yapılamaz ve yararlanıcı tarafından aynı sözleşme kapsamında ek destek talebinde bulunulamaz. Proje sonunda, gerçekleşen bütçenin sözleşme bütçesinden fazla olması durumunda bütçeyi aşan miktar yararlanıcı tarafından karşılanır.

2.5.2 Hedeflerin Gerçekleştirilememesi

Yararlanıcının sözleşme koşullarını yerine getirmemesi halinde Ajans destek tutarını azaltabilir ve/veya o zamana kadar ödenen tutarların tamamen ya da kısmen geri ödenmesini talep edebilir.

Desteklenen proje veya faaliyet kapsamında, Ajans tarafından istenen bilgi ve belgelerin zamanında ve eksiksiz verilmemesi, izleme ziyaretlerinde uygulama ve yönetim mekânlarına erişimin zorlaştırılması yahut engellenmesi veya projenin sözleşmeye, eklerine ve yürürlükteki mevzuata uygun şekilde yürütülmediğinin tespiti halinde destek durdurulur. Bu durumda yararlanıcıya, düzeltme için Ajans tarafından **30 iş gününü** geçmemek üzere bir süre verilebilir.

Düzeltilme süresinin verilmesi faydalı görülmez veya verilen süre sonunda durumda bir düzelme olmazsa sözleşme feshedilir. Sözleşmenin feshi halinde yapılan ödemeler ile sözleşmeden doğan masraflar ve sözleşmede öngörülen cezai şart yararlanıcıdan tahsil edilir ve suç teşkil eden hususlarla ilgili olarak savcılığa suç duyurusunda bulunulur. Bu şekilde sözleşmesi feshedilen yararlanıcılar ile projenin yürütülmesinde görev alan ve ağır kusuru sebebiyle projenin iptaline neden olan kişiler, destek almak için **5 yıl süreyle** Kalkınma Ajanslarına başvuramaz. Bu süre sonunda bunlara destek verilebilmesi, Ajansa olan bütün borçlarını ödemiş olmalarına bağlıdır.

- *Mücbir sebepler hariç olmak üzere, tüm bütçe kalemlerinin uygulanması ve performans göstergelerinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Yerine getirilmeyen her bir bütçe kalemi ve performans göstergesi için Ajans destek miktarından kesinti yapma hakkını saklı tutar. Bu duruma ilişkin hususlar sözleşme özel koşullarında belirtilir.*
- *Ayrıca imzalanmış olan sözleşmenin yararlanıcı kusuru nedeniyle feshedilmesi halinde Ajansın o tarihe kadar ödemiş olduğu destek tutarı yasal faizi ile birlikte tahsil edilir. Bu durumda ayrıca yasal temerrüt faizinin en az 1 veya en fazla 2 katı olmak üzere cezai yaptırım uygulanır. Sözleşmenin feshi ile ilgili yaptırımlara ilişkin hususlar sözleşme özel koşullarında belirtilir.*

2.5.3 Sözleşmenin Değiştirilmesi

Yararlanıcıların projelerini, Ajans ile imzaladıkları sözleşme hükümleri doğrultusunda uygulamaları esastır. Ancak sözleşmenin imzalanmasından sonra projenin uygulamasını zorlaştıracak veya geciktirecek önceden öngörülemez ve beklenmeyen durum yahut mücbir sebep söz konusu ise sözleşme tarafların mutabakatı ile uygulamanın herhangi bir safhasında değiştirilebilir ve/veya proje uygulamasının tamamı veya bir kısmı durdurulabilir. Sözleşme değişikliklerinde, Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'ndeki ilkelere riayet edilir.

Ajans, projenin uygulanması bakımından gerekli olması durumunda **Proje Yürütücüsü değişikliği** talep edebilir.

2.5.4 Raporlar

Yararlanıcılar, uygulama sürecinde, projede kaydedilen ilerleme ve gerçekleştirmeleri içeren raporlar sunmak zorundadır. Bunlar; sözleşmede belirtilen dönemlerde sunulacak ara raporlar ve proje faaliyetlerinin tamamlanmasını takiben sunulacak nihai rapor ile projenin etkilerinin değerlendirilebilmesi amacıyla sunulacak proje sonrası değerlendirme raporundan oluşmaktadır. Ayrıca Ajans, yararlanıcıdan ilave bilgi ve belge

talebinde bulunabilir.

2.5.5 Ödemeler

Sözleşmede belirtilen süre içerisinde, destek miktarının en fazla **%40'ı**, yararlanıcıya ait sözleşmede belirtilen banka hesabına ön ödeme olarak aktarılır.

Ajans tarafından ön ödeme sonrasında yapılacak diğer ödemeler, hakediş esasına göre gerçekleştirilir. Buna göre, ön ödeme tutarının ve aynı oranda yararlanıcının eş finansman tutarının usulüne uygun harcandığını gösteren belgelerin ara/nihai raporlarla birlikte Ajansa sunulması, ilgili raporların Ajans tarafından incelenip uygun bulunması ve onaylanmasından sonra; (sözleşmede aksi belirtilmediği takdirde) ara ödemede destek miktarının **en fazla %40'ı** ve son ödemede, kalan tutar **(en az %20'si)** destek yararlanıcısının banka hesabına **30 gün içerisinde** aktarılır.

Bununla birlikte, Ajans ön, ara ve nihai ödeme tutarlarında ve oranlarında değişiklik yapma hakkını saklı tutar. Yararlanıcı tarafından ilgili raporlar sunulmadan ve usulüne uygun ödeme talebinde bulunulmadan, yararlanıcıya hiçbir ödeme yapılmaz.

2.5.6 Projeye Ait Kayıtlar

Yararlanıcı, proje uygulanmasına dair tüm hesap ve kayıtları şeffaf bir şekilde tutmakla yükümlüdür. Bu kayıtlar proje uygulaması sona erdikten **en az 5 yıl süreyle** saklanmalıdır.

2.5.7 Denetim

Gerektiğinde yapılacak denetimler sırasında yararlanıcı, proje uygulama ve yönetim mekânlarına erişimi zorlaştırmamak yahut engellemek ve talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi görevli personele zamanında sunmak zorundadır. Sözleşme hükümleri, Ajans tarafından hem kayıtlar üzerinde hem de yerinde yapılabilecek denetimlere olanak tanıyacaktır.

Ajans kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülen projeler hariç olmak üzere, diğer projelerden **denetim raporu** talep eder. Bu denetim Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim kuruluşları ile serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler tarafından yapılabilir. Projelerin denetimi Ajans tarafından da yaptırılabilir. Bu durumda denetim maliyeti proje bütçesinde yer almaz.

2.5.8 Tanıtım ve Görünürlük

Yararlanıcılar, Ortakları ve alt yükleniciler, hizmet, mal alımı ve yapım işleri faaliyetlerinde Ajansın sağladığı mali desteği ve T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın genel koordinasyonunu görünür kılmak ve tanıtmak için, Ajansın internet sitesinde (www.dogaka.gov.tr) yayınlanan "Tanıtım ve Görünürlük Rehberine" uygun olarak erekli önlemleri alır.

2.5.9 Satın Alma İşlemleri

4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi yararlanıcılar, destek programları çerçevesinde desteklenen proje ve faaliyetler kapsamında yapacakları satın alma faaliyetlerini bu mevzuat çerçevesinde gerçekleştirirler. Söz konusu Kanuna tabi olmayan kurum ve kuruluşların uyacakları satın alma usul ve esasları ise Proje Uygulama Rehberi EK-6 “Kalkınma Ajansları Tarafından Sağlanan Destekler için Satın Alma Rehberi”nde tanımlanmıştır.

Programlar kapsamında alımı desteklenen alet, teçhizat, yazılım, malzeme ve sistemler ile yapımı gerçekleştirilen tesislerin mülkiyeti ve bunlar üzerindeki fikri mülkiyet hakları yararlanıcıya aittir. Yararlanıcı, sözleşme kapsamında sağlanmış tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemelerin üzerinde, Ajansın gerekçeli ve yazılı izni olmaksızın proje süresince ve projenin sona ermesinden itibaren **3 yıl süreyle** üçüncü kişi lehine ayni ya da şahsi hak tesis edemez ve bunları projede belirtilen iş yeri dışında kullanamaz. Aksi halde yararlanıcı, Ajansa destek miktarının 2 katı tutarında tazminat öder.

Ekler

Kod	Evrak
EK A	<i>Başvurumu KAYS üzerinden nasıl yapacağım?</i>
EK B	<i>Proje Düzeyi Performans Göstergeleri</i>
EK C	<i>Başvuru Esnasında Sunulacak Belgeler</i>
EK D	<i>Ortaklık Beyannamesi</i>
EK E	<i>İştirakçi Beyannamesi</i>
EK F	<i>Proje Uygulamaya İlişkin Beyanname</i>
EK G	<i>Yetkilendirme Beyannamesi</i>
EK H	<i>Eş Finansman Taahhütnamesi</i>
EK I	<i>Çifte Finansman Olmadığına Dair Taahhütname</i>

EK A - Başvurumu KAYS Üzerinden Nasıl Yapacağım?

KAYS üzerinden başvuru yapılırken izlenecek adımlar aşağıda listelenmektedir:

Birinci Adım www.dogaka.gov.tr adresinden de ulaşabileceğiniz Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi'ne (KAYS) giriniz. (<https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr>) Açılan sayfada "Kullanıcı Giriş" linkine tıklayınız ve çıkan formu doldurunuz.

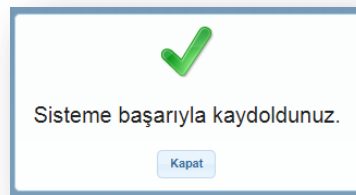

İkinci Adım "Kullanıcı Giriş" linkine tıkladığınızda E-Devlet Kapısına yönlendirileceksiniz. T.C. Kimlik No ve E-Devlet şifrenizi¹² giriniz ve "Sisteme Giriş Yap" butonuna tıklayınız.

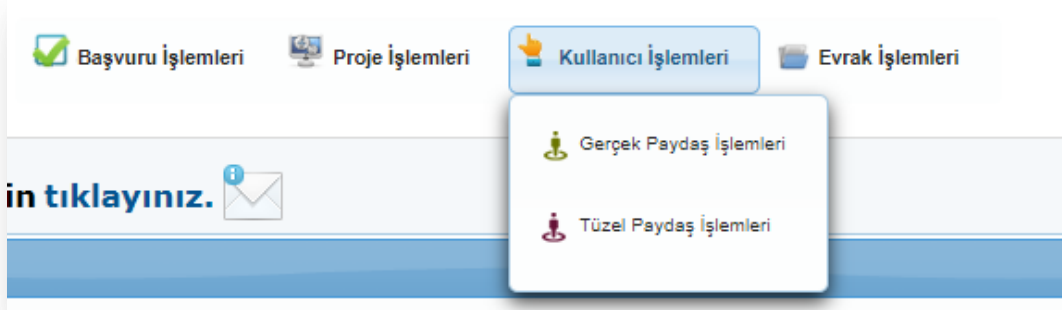
¹² E-Devlet kaydınız yok ise e-Devlet şifrenizi içeren zarfınızı PTT Merkez Müdürlüklerinden, şahsen başvuru ile üzerinde T.C. Kimlik numaranızın bulunduğu kimliğinizi ibraz ederek temin edebilirsiniz.

Üçüncü Adım T.C. Kimlik No ve E-Devlet şifrenizi girerek “Sisteme Giriş Yap” butonuna tıkladığınızda karşınıza bir Kayıt Formu çıkacaktır. Formun ilk alanı olan “Rolü” kısmında “Başvuru Sahibi Kullanıcısı”nı seçip ve diğer bilgilerinizi doldurunuz. Kimlik bilgilerinizin nüfus cüzdanınızdaki bilgilerle aynı olmasına dikkat ediniz. “Kaydet” tuşuna basınız.

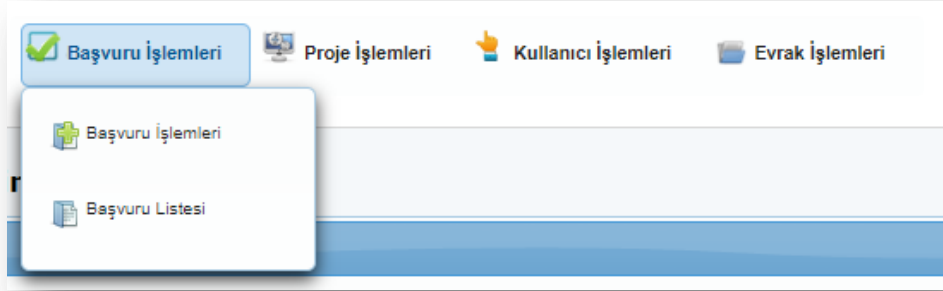
Dördüncü Adım Kayıt Formunu doldurup “Kaydet” tuşuna bastığınızda “Sisteme başarıyla kaydoldunuz.” uyarısı alırsınız ve bu bilgilendirmeyi “Kapat” tuşu ile kapattığınızda aşağıdaki “Onay Kodu” penceresine yönlendirilirsiniz. Elektronik posta adresinize gelen Onay Kodunu bu alana girdiğinizde KAYS hesabınız kullanıma açılmış olacaktır.

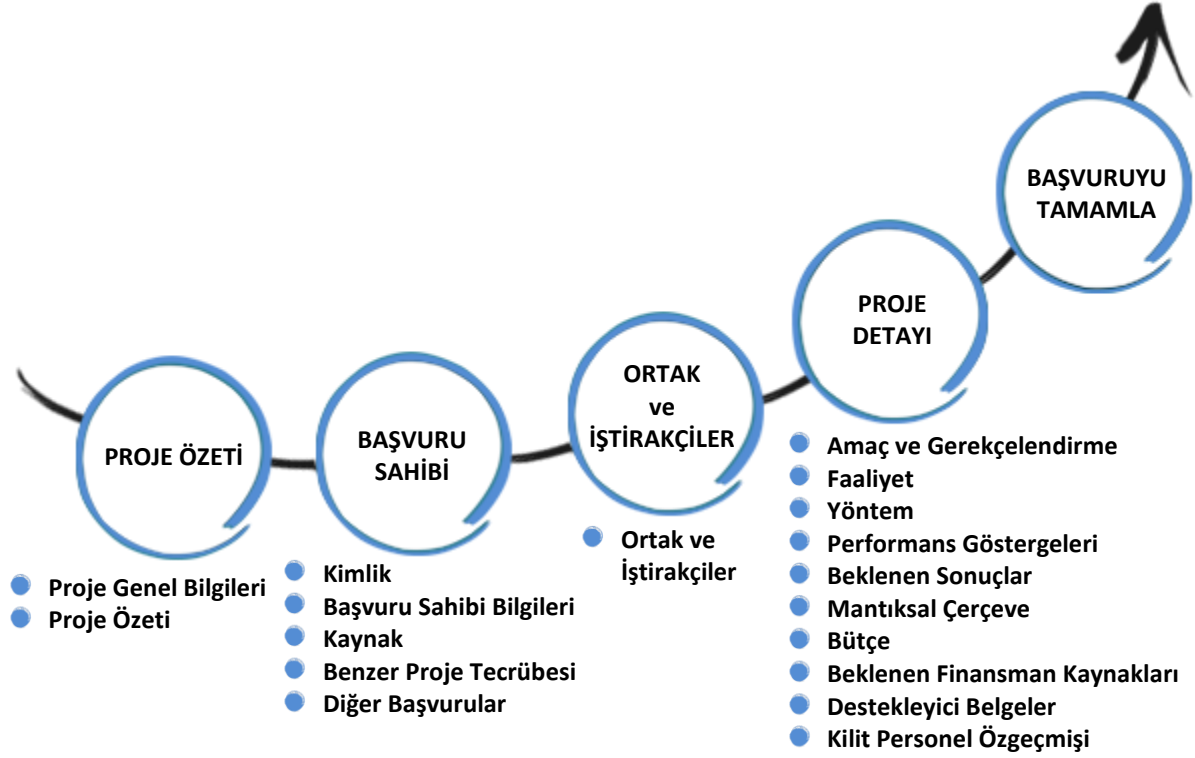
Beşinci Adım Herhangi bir ticari işletmeniz yoksa “Kullanıcı İşlemleri” menüsünden “Gerçek Paydaş İşlemleri” başlığını; herhangi bir ticari işletme, şahıs işletmesi, birlik, dernek, sivil toplum kuruluşu, kooperatif adına Başvuru Sahibi iseniz yine aynı menüden “Tüzel Paydaş İşlemleri” başlığını seçip bilgilerinizi doldurunuz.

Altıncı Adım “Başvuru İşlemleri” menüsünden yine aynı adı taşıyan başlığa tıklayınız.

Bundan sonraki kısımda sistem sizi yönlendirecektir. Başvuru Formu aşağıdaki bölümlerden oluşmaktadır. Başvuru sahipleri, her bir bölümü dikkatlice doldurmak zorundadır.

Yedinci Adım Tüm formları doldurduktan ve destekleyici belgeleri tarayarak sisteme yükledikten sonra başvurunuzu onaylayınız.

Sekizinci Adım KAYS tarafından üretilen taahhünameyi imzalayınız. Taahhünamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhünameyi ıslak imzalı olarak elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde Ajansa teslim ediniz.

Başvuru sahipleri, bu rehberde yer alan “Kontrol Listesi” bölümünden başvurularının eksik olup olmadığını kontrol etmelidirler.

EK B - Proje Düzeyi Performans Göstergeleri

Aşağıda yer alan performans göstergelerinden proje başvurusuna uygun düşenler KAYS üzerinden seçilmelidir.

Tablo 7 Proje Düzeyi Performans Göstergeleri

Sıra	KAYS Kodu	Göstergeler	Birim	Hedef Değer ¹³
1	T1	Ziyaretçi Sayısı	Kişi	
2	T2	Turizm Geliri	TL	
3	G1	Sürekli İstihdam	Kişi	
4	G2	Geçici İstihdam	Kişi	
5	T3	Turizm Yatak Kapasitesi	Adet	
6	T4	Alternatif Turizm Tesisi Yatak Kapasitesi	Adet	
7	T5	Toplam Geceleme Sayısı	Gece	
8	T6	Yerli Turistlerin Toplam Geceleme Sayısı	Gece	
9	T7	Yabancı Turistlerin Toplam Geceleme Sayısı	Gece	
10	T8	Toplam Ziyaretçi Sayısı	Kişi	
11	T9	Yabancı Ziyaretçi Sayısı	Kişi	
12	T10	Yerli Ziyaretçi Sayısı	Kişi	
13	G6	Lisans ve Üzeri Eğitimli İstihdam Sayısı	Kişi	
14	T11	İstihdam Edilen Turizm Meslek Lisesi veya Turizm MYO Mezunu	Kişi	
15	T12	Restorasyonu Yapılan Yapı Sayısı	Adet	
16	T13	Restitüsyon, Röleve Proje Sayısı	Adet	
17	T14	Restore Edilen Tarihi, Kültürel veya Sosyal Kapalı Alan	m2	
18	T15	Restore Edilen Tarihi, Kültürel veya Sosyal Açık Alan Büyüklüğü	m2	
19	T16	Belgelendirilen Turistik Tesis Sayısı	Adet	
20	T17	Turizme Kazandırılan Taşınmaz Kültür Varlıklarının Sayısı	Adet	
21	T18	Modernizasyonu Gerçekleştirilen veya İyileştirilen Kaplıca,	Adet	
22	T20	Tanıtım ve Yönlendirme Araçları (İşaret/Tanıtım Levhası,	Adet	
23	T21	İyileştirilen ve/veya Dönüştürülen Sokak, Cadde vb. Sayısı	Adet	
24	T22	Bölgeye Özgü Turizm Portalı Sayısı	Adet	
25	T23	Yabancı Dilde Geliştirilen Bölgeye Özgü Turizm Portalı Sayısı	Adet	
26	T24	Bölgenin Destinasyon Olarak Dahil Edildiği Tur Sayısı	Adet	
27	T25	Bölge İçerisinde Tur Güzergahlarına Kazandırılan Destinasyon	Adet	
28	T26	Kırsal Turizme Yönelik Düzenlenen Tur Sayısı	Adet	
29	T27	Mavi Bayrak Kazandırılan Plaj/Marina Sayısı	Adet	
30	G7	Eğitim Sayısı	Adet	
31	G8	Eğitim Süresi	Saat	
32	G9	Eğitime Katılan Kişi Sayısı	Kişi	
33	T28	Turizm Sezonu Uzunluğu	Gün	
34	T29	Turizm Enformasyon Bürosu Sayısı	Adet	
35	T30	Doğa Yürüyüş Güzergahı Uzunluğu	m	

Bu program kapsamında sözleşmesi imzalanmış projelerde yer alan performans göstergelerinin tamamı ya da bir kısmının yerine getirilmemesi halinde Ajans destek miktarından kesinti yapma hakkını saklı tutar. Bu duruma ilişkin hususlar sözleşme özel koşullarında belirtilir.

¹³ Hedeflenen artış miktarını gösterir.

EK C - Başvuru Esnasında Sunulacak Belgeler

Başvurular, Başvuru Formu ve talep edilen diğer belgelerle birlikte KAYS üzerinden tamamlanmalıdır. Başvuru Sahipleri Kamu Kurumu, STK, Kooperatif ve Birlik olma durumlarına göre aşağıda yer alan belgelerden uygun düşenleri sisteme yüklemelidir. Başvurunun başarılı olması durumunda, sözleşme imzalama sürecinde, tüm belgelerin asılları ile sözleşme sırasında sunulması gereken belgeler matbu olarak Ajans'a sunulmalıdır.

Tablo 8 Başvuru Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler

Belgeler	Açıklama	Düzenleme Şekli
<i>Başvuru Formu</i>	Projenin gerekçesinin, faaliyetlerinin, yönteminin ve çıktılarının ayrıntılı olarak açıklandığı başvuru dokümanıdır.	KAYS üzerinden doldurulacaktır.
<i>Bütçe</i>	Projenin faaliyetlerinin uygulanabilmesi için öngörülen uygun maliyetlerin yer aldığı tablodur.	KAYS üzerinden doldurulacaktır.
<i>Mantıksal Çerçeve</i>	Projenin içsel mantığının test edildiği, proje yapısının ve hedeflerinin ölçülebilir terimlerle tanımlandığı tablodur.	KAYS üzerinden doldurulacaktır.
<i>Özgeçmiş</i>	Projede yer alan Kilit Personelin Özgeçmişlerini kapsar.	KAYS üzerinden doldurulacaktır.
<i>Taahhütname</i>	Proje başvurusu KAYS üzerinden elektronik olarak tamamlandığında, yine KAYS üzerinden oluşturulup e-imza ile imzalanan ya da ıslak imzalı olarak Ajansa elden, posta ya da kargo ile teslim edilen belgedir.	Her başvuru KAYS üzerinden üretilen Taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması esastır ve bu işlem son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, Taahhütname Başvuru Sahibi tarafından ıslak imzalı olarak elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde Ajansa teslim edilir.
<i>Taahhütnameler</i>	Eş Finansman Taahhütnamesi, Çifte Finansman Olmadığına Dair Taahhütname vb.	WORD formatında doldurulup, imzalı hali taranıp destekleyici belge olarak KAYS'a yüklenecektir.
<i>Beyannameler</i>	Proje Uygulamaya İlişkin Beyanname, Yetkilendirme Beyannamesi, varsa Ortalık Beyannamesi ve varsa İştirakçi Beyannamesi vb.	WORD formatında doldurulup, imzalı kaşeli hali destekleyici belge olarak KAYS'A yüklenecektir.
<i>İmza Sirküleri/ İmza Beyanı/ Tatbiki İmza</i>	Başvuru Sahibini ve varsa ortaklarını temsil ve ilzama yetkili kişinin/kişilerin isminin/isimlerinin ve imzasının/imzalarının yer aldığı noter tasdikli İmza Sirküleri veya noter tasdikli İmza Beyanı veya en üst yetkili amir onaylı Tatbiki İmza (Kamu kurumu niteliğinde olmayan başvuru sahipleri için noter onayı zorunludur.)	Gerekli Belge temin edildikten sonra taratılıp KAYS'a yüklenecektir.

<i>Mali Tablolar</i>	Başvuru Sahibi ve varsa ortağının (veya ortaklarının) vergi dairesince onaylanmış veya son üç mali yıla ait (2017, 2018, 2019) kesin hesapları (ödenek miktarını gösterir onaylı tablo, bilanço, gelir-gider tablosu, kesin hesap cetveli, mizan vb.). Mali tablolarının vergi dairesi tarafından onaylanmamış olması durumunda Bilanço, Gelir Tablosu, Mizan gibi mali tablolar YMM veya SMMM onaylı sunulabilir.	Gerekli Belgeler temin edildikten sonra taratılıp KAYS'a yüklenecektir.
<i>Tüzük/ Kuruluş Sözleşmesi</i>	Kamu kurum ve kuruluşları dışında başvuruda bulunan kuruluşların (Vakıf, Dernek, Kooperatif, Birlik vb.) Tüzüğü veya Kuruluş Sözleşmesi'dir.	Gerekli Belgeler temin edildikten sonra taratılıp KAYS'a yüklenecektir.
<i>Kooperatifler ve Birlikler ise İçin Kar Amacı Gütmediklerine İlişkin Kanıtlayıcı Belge</i>	<i>Başvuru Sahibi Kooperatif veya Birlik ise, Kooperatifler ve bunların birliklerinin Tüzüklerinde üyelerine kar dağıtılmasını yasaklayan bir hüküm yoksa sözleşme tarihinden itibaren geçerli olmak üzere gelecek 5 yıl süresince ortaklarına kar dağıtılmayacağı yönünde kararın işlenmiş olduğu Ana Sözleşmedir.</i>	Gerekli Belgeler temin edildikten sonra taratılıp KAYS'a yüklenecektir.
<i>Kuruluş Tarihini Gösterir Belge</i>	Sivil Toplum Kuruluşları, Kooperatif ve Birliklerin 01.01.2020 tarihinden önce kurulduğunu ve faaliyette olduğunu gösterir resmi belgedir. (Merkezi TR63 Bölgesi dışında bulunan STK, Kooperatif ve Birliklerin son başvuru tarihinden önce TR63 Bölgesi içinde yasal şubelerinin açılmış olduğunu gösterir belge de sunulmalıdır.)	Gerekli Belge temin edildikten sonra taratılıp KAYS'a yüklenecektir.
<i>Teknik Şartname ve Proforma Fatura</i>	Projenin esaslı maliyet kalemleri ile tek tedarikçiden temin edilebilecek çok sayıda alt kalemden oluşan maliyet kalemleri için Teknik Şartname/Şartnameler ve her bir Teknik Şartname için en az bir adet Proforma Fatura'dır.	Gerekli Belgeler temin edildikten sonra taratılıp KAYS'a yüklenecektir.
<i>Yerin Mülkiyetine ve İmar Durumuna İlişkin Belge</i>	Projenin uygulanacağı yerin mülkiyet ve imar durumuna ilişkin belgedir. (Tapu, programın ilan tarihinden sonraki 5 yılı kapsayacak Kira Kontratı, Tahsis Sözleşmesi ya da tahsis için başvuru yapıldığına dair kanıtlayıcı belge, Protokol vb.)	Gerekli Belgeler temin edildikten sonra taratılıp KAYS'a yüklenecektir.

EK D – Ortaklık Beyannamesi

Program Adı: 2021 Yılı Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı (TZKAMU)

Proje Adı (Başvuru Konusu):

T.C. DOĞU AKDENİZ KALKINMA AJANSI GENEL SEKRETERLİĞİ'NE

Ortaklık, T.C. Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı tarafından destek sağlanmakta olan projenin üstlenilmesi konusunda 2 veya daha çok kuruluşun sorumluluk paylaşımını içeren, kayda değer çapta Ortak çalışma ve işbirliğidir. Yukarıda adı yazan projenin sorunsuz bir şekilde yürütülebilmesi açısından T.C. Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı, tüm Ortakların aşağıdaki hususları kabul etmesini beklemektedir:

1. Tüm Ortaklar Başvuru Formu'nun T.C. Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı'na teslim edilmesinden önce formu okumuş ve projedeki rollerini anlamış olacaklardır.
2. Tüm Ortaklar standart sözleşmeyi okumuş ve destek verildiği takdirde sözleşme çerçevesinde yükümlülüklerinin neler olacağının bilincinde olacaklardır. Tüm Ortaklar, lider Ortak olan Başvuru Sahibine T.C. Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı ile sözleşme imzalama ve projenin uygulanması ile ilgili tüm işlerde T.C. Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı karşısında kendilerini temsil etme yetkisi verirler.
3. Başvuru Sahibi Ortaklarıyla düzenli olarak görüşerek onları projenin durumundan haberdar edecektir.
4. Tüm Ortaklar, T.C. Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı'na sunulan teknik ve mali raporların kopyalarını almalıdır.
5. Projeye ilişkin önemli değişiklik (örneğin faaliyetler, Ortaklar) talepleri T.C. Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı'na sunulmadan önce tüm Ortaklar tarafından kabul edilmiş olmalıdır. Böyle bir anlaşmaya varılamadığı takdirde, Başvuru Sahibi, değişiklik taleplerini onay için T.C. Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı'na sunarken bu durumu bildirmekle yükümlüdür.
6. Yararlanıcı'nın merkez bürosunun projenin uygulanacağı Düzey 2 Bölgesi'nde bulunmadığı durumlarda, Ortaklar proje sonlanmadan önce proje için T.C. Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı desteği ile satın alınan ekipman, araç ve malzemelerin projenin yerel Ortakları ve nihai yararlanıcıları arasında eşit bir şekilde paylaşımı konusunda anlaşmalıdır.

T.C. Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı'na sunulan teklifin içeriğini okuyarak onaylamış bulunuyorum. Yukarıda belirtilen iyi Ortaklığın esaslarına uyacağımı ve gereklerini yerine getireceğimi taahhüt ederim.

YETKİLİ KİŞİ	
Adı Soyadı	
TC Kimlik No	
Kuruluşu	
Pozisyonu/ Konumu	
Tarih ve Yer	
İmza Mühür veya Kaşe	

Açıklama: Her bir Ortak için ayrı ayrı doldurulacak ve sisteme yüklenecektir. Projede ortak yok ise boş olarak sisteme yüklenecektir.

EK E – İştirakçi Beyannamesi

Program Adı: 2021 Yılı Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı (TZKAMU)

Proje Adı (Başvuru Konusu):

T.C. DOĞU AKDENİZ KALKINMA AJANSI GENEL SEKRETERLİĞİ'NE

İşbu beyanname ile yukarıda adı yazan projeye İştirakçi olarak katılacağımızı, proje teklifini okuduğumuzu ve onayladığımızı bildirir, projede belirtilen rolümüzü eksiksiz bir şekilde yerine getireceğimizi taahhüt ederiz.

YETKİLİ KİŞİ	
Adı Soyadı	
TC Kimlik No	
Kuruluşu	
Pozisyonu/ Konumu	
Tarih ve Yer	
İmza Mühür veya Kaşe	

Açıklama: Her bir İştirakçi için ayrı ayrı doldurulacak ve sisteme yüklenecektir. Projede iştirakçi yok ise boş olarak sisteme yüklenecektir.

EK F - Proje Uygulamaya İlişkin Beyanname

Program Adı: 2021 Yılı Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı (TZKAMU)

Proje Adı (Başvuru Konusu):

T.C. DOĞU AKDENİZ KALKINMA AJANSI GENEL SEKRETERLİĞİ'NE

Kurumumuz/Kuruluşumuz/...../..... tarihinde Hatay/Kahramanmaraş/Osmaniye ilinde kurulmuş ve/...../..... tarihinden itibaren faaliyet göstermektedir. Yukarıda adı yazan projemiz ili ilçesi adresinde uygulanacaktır. Kurumumuz/Kuruluşumuz Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nin 26. Maddesi uyarınca, destek almaya hak kazanılması durumunda kendi adına proje hesabı açma, bu hesaba para aktarma ve bu hesaptan harcama yapma ehliyetine sahiptir.

Başvuru Sahibi Kurumun En Üst Yetkili Amiri

İmza ve Mühür

EK G – Yetkilendirme Beyannamesi

Program Adı: 2021 Yılı Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı (TZKAMU)

Proje Adı (Başvuru Konusu):

T.C. DOĞU AKDENİZ KALKINMA AJANSI GENEL SEKRETERLİĞİ'NE

Kurumumuz/Kuruluşumuz/...../..... tarihinde kurulmuş olup Hatay/Kahramanmaraş/Osmaniye ilinde faaliyetlerini sürdürmektedir. Yukarıda adı geçen Program kapsamında, adı yine yukarıda geçen Projenin sunulmasına ve başvurumuzun başarılı olması durumunda proje süresince Kurumumuzu/Kuruluşumuzu temsile, ilzama, gerekli belgeleri imzalamaya ve projenin uygulanmasına yönelik faaliyetlerde aşağıda tatbiki imzası bulunan “.....” yetkili kılınmıştır.

___/___/202__

Kurumun/Kuruluşun En Üst Yetkili Amiri

İmzası ve Mühür

Yetkilendirilen Kişinin

Adı Soyadı

(İMZA)

Yetkilendirilen Kişinin

Adı Soyadı

(İMZA)

Yetkilendirilen Kişinin

Adı Soyadı

(İMZA)

Açıklama: Proje, Kurumun/Kuruluşun En Üst Yetkili Amiri tarafından imzalanmadığı durumlarda bu evrak kullanılmaktadır. Bu belge ilgili Kurumun/Kuruluşun En Üst Yetkili Amiri tarafından, yetkilendirilen kişi için doldurulacaktır ve yetkilendirilen kişi, tatbiki imzasını aşağıdaki kısımlara atacaktır. Proje, Kurumun/Kuruluşun En Üst Yetkili Amiri tarafından imzalandığı durumlarda ise, Yetkilendirme Beyannamesi KAYS’a boş sayfa olarak yüklenecektir.

EK H - Eş Finansman Taahhütnamesi

Program Adı: 2021 Yılı Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı (TZKAMU)

Proje Adı (Başvuru Konusu):

T.C. DOĞU AKDENİZ KALKINMA AJANSI GENEL SEKRETERLİĞİ'NE

Başvuru Sahibi veya Ortağı olarak yukarıda adı yazan proje kapsamında yapılacak harcamaların en az %25'ine tekabül eden Eş Finansmanı sağlamayı ve proje hesabı üzerinde harcama yapmayı taahhüt ederim. Eş Finansmanın, proje kapsamında alınan ekipmanlar rehin gösterilmemek şartıyla kredi kuruluşlarından kredi olarak sağlanabileceğimi bilmekteyim.

Projenin finansmanı ile ilgili herhangi bir değişikliği derhal Ajansa bildireceğimi, destek sözleşmesinin ihlal edildiğinin tarafıma bildirilmesi durumunda ödeme yapılmış olsa da ödenmiş olan hibe miktarının yasal faizi ile birlikte iade edilmesi de dâhil olmak üzere bütün hukuki ve cezai sorumlulukları kabul ederim.

Ajansın alacaklarının tahsilinde Ajansın ilgili mevzuatı başta olmak üzere, Borçlar Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, İcra İflas Kanunu, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ve 3095 sayılı Kanun hükümlerinin ilgili maddelerinin uygulanacağını bildiğimi beyan ederim.

Başvuru Sahibi veya Ortağı olarak, kendi sorumluluğumda olan proje eş finansmanını nasıl sağlayacağıma ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda belirtilen şekildedir.

Eş Finansman Kaynakları	Eş Finansman Miktarları (TL)	Açıklama
İnsan Kaynakları		
Şahsi Hesap (Nakit)		
Kurum/Kuurluş Hesabı (Nakit)		
Kurum/Kuruluş Hesabı (Banka Kredisi)		
Diğer		

Başvuru Sahibinin

Adı Soyadı :
Tarih :
İmza :
Mühür/Kaşe :

(Eş Finansmanı Sağlıyor İse) Ortağın/Ortakların ve İştirakçinin/İştirakçilerin

Adı Soyadı :
Tarih :
İmza :
Mühür/Kaşe :

EK I - Çifte Finansman Olmadığına Dair Taahhütname

Program Adı: 2021 Yılı Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı (TZKAMU)

Proje Adı (Başvuru Konusu):

T.C. DOĞU AKDENİZ KALKINMA AJANSI GENEL SEKRETERLİĞİ'NE

Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliğinin “**Destek Yasağı**” bahsini içeren 7. maddesinin 2. Fıkrası; “Ajanslar, başka bir ulusal veya uluslararası program kapsamında mali destek alan ve uygulaması devam eden proje veya faaliyetlere eş zamanlı olarak mali destek sağlayamaz” hükmünü içermektedir.

Söz konusu hüküm gereğince Başvuru Sahibi ve/veya Ortakları yukarıda adı yazan **proje başvurusu ile ilgili olarak, aynı konuda** başka bir ulusal ve/veya uluslararası hibe destekleri kapsamında (Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Avrupa Birliği, Büyükelçilik Hibeleri, Dünya Bankası, UNESCO, Tarım ve Orman Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu, KOSGEB, TÜBİTAK vb.) hibe ve kredi desteği almadığını ve ileride de almayacağını taahhüt eder.

Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar gereği, destek unsurlarından yararlanan yatırım harcamaları, kamu kurum ve kuruluşlarının destekleri ile diğer kuruluşların kamu kaynaklı desteklerinden yararlanamaz. Ayrıca, söz konusu desteklerden yararlanan yatırım harcamaları için teşvik belgesi müracaatı yapılamaz. Ancak, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının sadece sübvansiyonlu kredi desteğinden yararlanan yatırımlar, bu karar kapsamında faiz desteği dışındaki diğer destek unsurlarından yararlandırılabilir.

Taahhütname Sahibi; projenin finansmanı ile ilgili herhangi bir değişikliği derhal Ajansa bildireceğini, destek sözleşmesinin ihlali halinde, ödeme yapılmış olsa da ödenmiş olan hibe miktarının yasal faizi ile birlikte iade edilmesi de dâhil olmak üzere bütün hukuki ve cezai sorumlulukları kabul eder.

Taahhütname Sahibi; Ajansın alacaklarının tahsilinde Ajansın ilgili mevzuatı başta olmak üzere, Borçlar Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, İcra İflas Kanunu, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ve 3095 sayılı Kanun hükümleri ve ilgili diğer mevzuat gereği işlem yapılacağını kabul eder.

Başvuru Sahibinin

Adı Soyadı (Unvanı) :

Tarih :

İmza :

Mühür/Kaşe :